

Drög að frumvarpi til laga

um breytingu á lögum nr. 106/2000, um mat á umhverfisáhrifum, með síðari breytingum.

(Lagt fyrir Alþingi á 140. löggjafarþingi 2011–2012.)

1. gr.

Á eftir d-lið 3. gr. laganna kemur nýr staflíður svohljóðandi: e. *Fyrirhuguð framkvæmd:* Framkvæmd sem komin er á það stig að hún geti hlotið málsmeðferð skv. IV. kafla laganna.

2. gr.

Síðari málslíður 4. gr. laganna orðast svo: Á varnar- og öryggissvæðum fer utanríkisráðherra með lögsögu eins og þau eru skilgreind í varnarmálalögum, nr. 34/2008, sbr. og lög nr. 110/1951 og lög nr. 176/2006.

3. gr.

Í stað „1. viðauka“ í 1. mgr. 5. gr. laganna kemur: flokki A í 1. viðauka.

4. gr.

Í stað 2. mgr. 6. gr. laganna koma þrjár málsgreinar, svohljóðandi:

Nú er fyrirhuguð framkvæmd meðal þeirra sem taldar eru í flokki B og flokki C í 1. viðauka við lög þessi og ber framkvæmdaraðila þá að tilkynna Skipulagsstofnun um hana. Ráðherra setur í reglugerð ákvæði um hvaða gögn skuli lögð fram til Skipulagsstofnunar.

Falli framkvæmd undir flokk B í 1. viðauka við lög þessi skal Skipulagsstofnun innan fjögurra vikna frá því að fullnægjandi gögn um framkvæmdina berast tilkynna hvort framkvæmdin skuli háð mati samkvæmt lögum þessum. Með fullnægjandi gögnum er átt við endanleg gögn sem umsagnaraðilar geta byggt umsagnir sínar á og sem geta verið grundvöllur ákvarðana Skipulagsstofnunar um matsskyldu. Við ákvörðun um matsskyldu skal Skipulagsstofnun fara eftir viðmiðum í 2. viðauka við lög þessi. Áður skal stofnunin leita álits leyfisveitenda, framkvæmdaraðila og annarra eftir eðli máls hverju sinni. Skipulagsstofnun skal gera hlutaðeigandi grein fyrir niðurstöðu sinni og kynna hana almenningi.

Falli framkvæmd undir flokk C í 1. viðauka við lög þessi skal Skipulagsstofnun innan tveggja vikna frá því að fullnægjandi gögn um framkvæmdina berast tilkynna hvort framkvæmdin skuli háð mati samkvæmt lögum þessum. Með fullnægjandi gögnum er átt við endanleg gögn sem Skipulagsstofnun getur byggt ákvörðun sína um matsskyldu á. Við ákvörðun um matsskyldu skal Skipulagsstofnun fara eftir viðmiðum í 2. viðauka við lög þessi. Skipulagsstofnun er heimilt að leita álits leyfisveitenda, framkvæmdaraðila og annarra eftir eðli máls hverju sinni. Leiti Skipulagsstofnun álits lengist frestur Skipulagsstofnunar til að taka ákvörðun um matsskyldu um eina viku. Skal Skipulagsstofnun gera hlutaðeigandi grein fyrir niðurstöðu sinni og kynna hana almenningi.

5. gr.

Í stað „Almenningi“ í 3. mgr. 6. gr. laganna kemur: Öllum, og í stað tölunnar „2.“ í sömu málsgrein kemur: 1.

6. gr.

Í stað „1. og 2.“ í 7. gr. laganna kemur: 1., og í stað tölunnar „3.“ í sömu grein kemur: 2.

7. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 13. gr. laganna:

a. 1. málsl. 2. mgr. 2. gr. laganna orðast svo: Við útgáfu leyfis til framkvæmdar skv. flokki A skal leyfisveitandi kynna sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og taka rökstudda afstöðu til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar.

b. Við 13. gr. laganna bætist ný málsgrein er orðast svo: Við útgáfu leyfis til framkvæmda skv. flokki B eða flokki C skal leyfisveitandi kynna sér tilkynningu framkvæmdaraðila og ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu.

8. gr.

Í stað „2. viðauka“ í 1. mgr. 14. gr. laganna kemur: flokki B og flokki C í 1. viðauka.

9. gr.

Í stað 1. viðauka og 2. viðauka laganna kemur nýr viðauki, 1. viðauki, sem orðast svo ásamt fyrir sögn:

1. viðauki

Flokkur framkvæmda		A	B	C
1. Landbúnaður, skógrækt og fiskeldi				
1.01	Framkvæmdir til endurskipulagningar á landareignum í dreifbýli sem taka til stærra landsvæðis en 20 ha.		X	
1.02	Framkvæmdir til endurskipulagningar á landareignum í dreifbýli á landsvæði allt að 20 ha.			X
1.03	Framkvæmdir til að leggja óræktað land eða lítt snortið svæði undir þaulnýttinn landbúnað.		X	
1.04	Vatnsstjórnunarframkvæmdir vegna landbúnaðar, þar með taldar áveitu- og framræsluframkvæmdir, sem hafa áhrif á 10 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum.		X	
1.05	Vatnsstjórnunarframkvæmdir vegna landbúnaðar, þar með taldar áveitu- og framræsluframkvæmdir, sem hafa áhrif á allt að 10 ha svæði.			X
1.06	Nýræktun skóga á 50 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum sem breytir fyrri landnotkun. Ruðningur á náttúrulegum skógi, sem breytir fyrri landnotkun.		X	
1.07	Nýræktun skóga á allt að 50 ha svæði, sem breytir fyrri landnotkun.			X
1.08	Uppgræðsla lands á verndarsvæðum og/eða víðernum.		X	
1.09	Þauleldi alifugla og svína með að minnsta kosti: i. 85.000 stæði fyrir kjúklinga eða 60.000 fyrir hænur, ii. 3.000 stæði fyrir alisvín (yfir 30 kg) eða fleiri eða iii. 900 stæði fyrir gyltur eða fleiri.	X		
1.10	Þauleldi búfjár samkvæmt skilgreiningu búnaðarlaga nr. 70/1998, utan		X	

	Þess sem tilgreint er í flokki A samkvæmt tölulið 1.09.			
1.11	Þauleldi á fiski þar sem ársframleiðsla er 200 tonn eða meiri og fráveita til sjávar eða þar sem ársframleiðsla er 20 tonn eða meiri og fráveita í ferskvatn.		X	
1.12	Þauleldi á fiski þar sem ársframleiðsla er minni en 200 tonn og fráveita til sjávar eða þar sem ársframleiðsla er minni en 20 tonn og fráveita í ferskvatn.			X
1.13	Endurheimta lands frá hafi.		X	
2. Námuíðnaður				
		A	B	C
2.01	Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska 50.000 m ² svæði eða stærra eða efnismagn er 150.000 m ³ eða meira.	X		
2.02	Efnistaka og/ eða haugsetning á verndarsvæðum.		X	
2.03	Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska 25.000 m ² svæði eða stærra eða efnismagn er 50.000 m ³ eða meira. Efnistaka og/eða haugsetning þar sem fleiri en einn efnistökgastaður og/eða haugsetningastaður vegna sömu framkvæmdar og á sama svæði ná samanlagt yfir 25.000 m ² .		X	
2.04	Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska minna en 25.000 m ² svæði eða efnismagn er minna en 50.000 m ³ .			X
2.05	Neðanjarðarnámur.		X	
2.06	Djúpborun (að frátalinni borun til að kanna stöðugleika jarðvegs), einkum: <ul style="list-style-type: none"> i. Borun á vinnsluholum og rannsóknarholum á háhitasvæðum, ii. Borun eftir jarðhita á lághitasvæðum þar sem ölkeldur, laugar eða hverir eru á yfirborði eða í næsta nágrenni, iii. Borun fyrir geymslu kjarnorkuúrgangs, iv. Vinnsla og rannsóknarboranir vegna kolvetnis utan netlaga og innan efnahagslögsögu og landgrunnsmarka, v. Borun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna að minnsta kosti 100 l/sek, vi. Borun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna allt að 100 l/sek. 		X	
2.07	Iðjuver ofan jarðar til að nema kol, jarðolíu, jarðgas og málmgrýti, svo og jarðbiksleir.		X	
3. Orkuiðnaður				
		A	B	C
3.01	Olúhrensunarstöðvar (þó ekki fyrirtæki sem framleiða eingöngu smurolíur úr hráolíu) og mannvirki fyrir kolagösun og þéttingu úr a.m.k. 500 tonnum af kolum eða jarðbiksleir á dag.	X		
3.02	Jarðvarmavirkjanir og önnur varmaorkuver með 50 MW uppsett varmafl eða meira og önnur orkuver með 10 MW uppsett rafafli eða	X		

	meira.			
3.03	Kjarnorkuver og aðrir kjarnakljúfar, einnig þegar slík orkuver eða kjarnakljúfar (kjarnorkuver og aðrir kjarnakljúfar teljast ekki lengur til slíkra stöðva þegar öll kjarnakleyf efni og önnur geislamenguð efni hafa verið endanlega fjarlægð af staðnum) eru rifin niður eða tekin úr notkun (nema rannsóknastöðvar með yfir 1 kW heildarhitaafköst þar sem fram fer umbreyting á kjarnakleyfum efnum og tímgunarefnum).	X		
3.04	Stöðvar þar sem geisluð kjarnakleyf efni eru endurunnin. Stöðvar til framleiðslu eða auðgunar kjarnakleyfra efna, til vinnslu geislaðra kjarnakleyfra efna eða mjög geislavirks úrgangs, til endanlegrar geymslu á geisluðum kjarnakleyfum efnum, eingöngu til endanlegrar geymslu á geislavirkum úrgangi eða eingöngu til geymslu (til meira en tíu ára) á geisluðum kjarnakleyfum efnum eða geislavirkum úrgangi annars staðar en á framleiðslustað.	X		
3.05	Stöðvar til vinnslu og geymslu á geislavirkum úrgangi. utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki A samkvæmt tölul. 3.04.		X	
3.06	Vinnsla á meira en 500 tonnum á dag af jarðolíu og meira en 500.000 m ³ af jarðgasi á dag.	X		
3.07	Iðjuver til framleiðslu á rafmagni, gufu og heitu vatni og varmvinnsla úr jarðhitasvæðum sem nemur 2.500 kW hráafli eða meira.		X	
3.08	Loftlínur til flutnings á raforku með 66 kV spennu eða hærri. Sæstrengir til flutnings á raforku með 132 kV spennu eða hærri og eru 20 km eða lengri.	X		
3.09	Flutningskerfi gass, gufu eða heits vatns; lagning niðurgrafinna háspennustrengja utan þéttbýlis sem eru 10 km eða lengri; loftlínur til flutnings á raforku á verndarsvæðum; og sæstrengir utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki A samkvæmt tölulíði 3.08.		X	
3.10	Lagning niðurgrafinna háspennustrengja í jörð utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki B samkvæmt tölulíði 3.09. Loftlínur til flutnings á raforku utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki A samkvæmt tölulíði 3.08 og flokki B samkvæmt tölulíði 3.09.			X
3.11	Leiðslur sem eru 1 km eða lengri og 50 cm í þvermál eða meira til flutnings á gasi eða vökvum sem eru eldfimir eða hættulegir umhverfi.	X		
3.12	Leiðslur sem eru 1 km eða lengri og 50 cm í þvermál eða meira til flutnings á koltvísýringi (CO ₂) sem binda á í jarðlög, ásamt þrýstiaukadælu.	X		
3.13	Leiðslur til flutnings á olíu og gasi og til flutnings á koltvísýringi (CO ₂) til bindingar í jarðlögum á verndarsvæðum.		X	
3.14	Leiðslur til flutnings á olíu og gasi og til flutnings á koltvísýringi (CO ₂) til bindingar í jarðlögum utan verndarsvæða.			X
3.15	Geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin úr jarðolíu eða efnavörur með 50.000 m ³ geymslugetu eða meira.	X		
3.16	Geymsla á jarðgasi ofanjarðar á verndarsvæðum.		X	
3.17	Geymsla á jarðgasi ofanjarðar, utan verndarsvæða.			X
3.18	Neðanjarðargeymsla á eldfimu gasi á verndarsvæðum.		X	
3.19	Neðanjarðargeymsla á eldfimu gasi utan verndarsvæða.			X

3.20	Geymsla jarðefnaeldsneytis ofanjarðar á verndarsvæðum.		X	
3.21	Geymsla jarðefnaeldsneytis ofanjarðar, utan verndarsvæða.			X
3.22	Gerð taflna úr kolum og brúnkolum.		X	
3.23	Vatnsorkuver með uppsett rafafli 200 kW eða meira.		X	
3.24	Vatnsorkuver með uppsett rafafli allt að 200 kW.			X
3.25	Stöðvar sem nýta vindafli til raforkuframleiðslu (vindbú) með 2 MW uppsett rafafli eða meira.		X	
3.26	Stöðvar sem nýta vindafli til raforkuframleiðslu (vindbú) með minna en 2 MW rafafli.			X
3.27	Geymslusvæði fyrir koltvísýring (CO ₂) sem binda á í jarðlög.	X		
3.28	Mannvirki, sem hafa þann tilgang að fanga koltvísýring (CO ₂) sem binda á í jarðlög, frá verksmiðjum eða iðjuverum sem heyra undir flokk A eða frá verksmiðjum eða iðjuverum þar sem árlegt heildarmagn koltvísýrings sem fangaður er nemur 1,5 megatonni eða meira.	X		
3.29	Mannvirki, sem hafa þann tilgang að fanga koltvísýring (CO ₂) sem binda á í jarðlög, frá verksmiðjum eða iðjuverum sem falla ekki undir flokk A samkvæmt tölulíð 3.28.		X	
4. Framleiðsla og vinnsla málma				
		A	B	C
4.01	Verksmiðjur þar sem fram fer frumbræðsla á steypujárni og stáli. Framleiðsla hrámálms, sem inniheldur ekki járn úr grýti, kirni eða afleiddu hráefni, fer fram með málmvinnsluaðferðum, efnafræðilegum aðferðum eða rafgreiningar aðferðum.	X		
4.02	Stöðvar til framleiðslu á 20 tonnum á dag eða meira af steypujárni og stáli (fyrsta og önnur bræðsla) ásamt samfelldri steypingu.		X	
4.03	Stöðvar til framleiðslu allt að 20 tonnum á dag af steypujárni og stáli (fyrsta og önnur bræðsla) ásamt samfelldri steypingu.			X
4.04	Stöðvar til vinnslu á járnkenndum málum: i heitvölsunarstöðvar, ii smiðjur með hömrnun, iii. varnarhúðun með bræddum málum.		X	
4.05	Málmsteypusmiðjur fyrir járnkennda málma.		X	
4.06	Stöðvar til bræðslu, einnig málmblendis, á járnlausum málum öðrum en góðmálum, einnig endurheimtum vörum (hreinsun, steypa í steypusmiðjum o.s.frv.).		X	
4.07	Stöðvar til vinnslu málma og plastefna ofan jarðar með rafgreiningar- og efnaaðferð.		X	
4.08	Framleiðsla og samsetning vélknúinna ökutækja og framleiðsla á hreyflum í slík ökutæki.		X	
4.09	Skipasmíðastöðvar.		X	
4.10	Stöðvar sem eru 1 ha að stærð eða meira til smíða og viðgerða á loftförum.		X	
4.11	Stöðvar sem eru allt að 1 ha að stærð til smíða og viðgerða á loftförum.			X
4.12	Framleiðsla á járnbrautabúnaði.		X	
4.13	Málmmótun með sprengiefnum.		X	

4.14	Stöðvar til að brenna og glæða málmgrýti.		X	
5. Steinefnaíðnaður				
		A	B	C
5.01	Koxofnar (þurreiming kola).		X	
5.02	Sementsverksmiðjur.		X	
5.03	Stöðvar til framleiðslu á gleri og trefjaefni.		X	
5.04	Stöðvar til að bræða steinefni og framleiða steinefnatrefjar.		X	
5.05	Framleiðsla á keramikvörum með brennslu, svo sem þakflísum, múrsteinum, eldföstum múrsteinum, flísum, leirmunum eða postulíni, 75 tonn á dag eða meira eða rúmtak ofns er 4 m ³ eða meira.		X	
5.06	Framleiðsla á keramikvörum með brennslu, svo sem þakflísum, múrsteinum, eldföstum múrsteinum, flísum, leirmunum eða postulíni, allt að 75 tonn á dag eða rúmtak ofns er undir 4 m ³ .			X
6. Efnaiðnaður				
		A	B	C
6.01	Efnaverksmiðjur sem framleiða: i. lífrænt hráefni, ii. ólífrænt hráefni, iii. áburð sem inniheldur fosfór, köfnunarefni eða kalíum (einnig áburðarblöndur), iv. grunnvörur fyrir plöntuvarnarefni og lífeyða, v. grunnlyfjavörur með efnafræðilegum og líffræðilegum aðferðum, vi. sprengiefni.	X		
6.02	Meðferð á hálfunnum vörum og framleiðsla kemískra efna.		X	
6.03	Framleiðsla á varnarefnum og lyfjum, málningu og lakki, gúmmílíki og peroxíðum.		X	
6.04	Geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin úr jarðolíu og önnur kemísk efni á verndarsvæðum.		X	
6.05	Geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin úr jarðolíu og önnur kemísk efni utan verndarsvæða			X
7. Matvælaíðnaður				
		A	B	C
7.01	Vinnsla á olíu og fitu úr jurtum og dýrum á verndarsvæðum.		X	
7.02	Vinnsla á olíu og fitu úr jurtum og dýrum utan verndarsvæða.			X
7.03	Pökkun og niðursuða á jurta- og dýraafurðum 75 tonn á dag eða meira á verndarsvæðum.		X	
7.04	Pökkun og niðursuða á jurta- og dýraafurðum sem ekki fellur undir flokk B samkvæmt tölul. 7.03.			X
7.05	Framleiðsla á mjólkurvörum 200 tonn á dag eða meira á verndarsvæðum.		X	
7.06	Framleiðsla á mjólkurvörum sem fellur ekki undir flokk B samkvæmt tölulíð 7.05.			X

7.07	Öl- og maltgerð á verndarsvæðum.		X	
7.08	Öl- og maltgerð utan verndarsvæða.			X
7.09	Framleiðsla á sætindum og sírópi á verndarsvæðum.		X	
7.10	Framleiðsla á sætindum og sírópi utan verndarsvæða.			X
7.11	Sláturhús á verndarsvæðum.		X	
7.12	Sláturhús utan verndarsvæða.			X
7.13	Stöðvar til sterkjuframleiðslu á verndarsvæðum.		X	
7.14	Stöðvar til sterkjuframleiðslu utan verndarsvæða.			X
7.15	Fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur í þéttbýli með framleiðslugetu 1.000 tonn á sólarhring eða meiri.	X		
7.16	Fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur á verndarsvæðum; fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur í þéttbýli með framleiðslugetu 500 tonn á sólarhring eða meiri.		X	
7.17	Fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur utan þeirra sem falla undir flokk A samkvæmt tölulið 7.15 og flokk B samkvæmt tölulið 7.16.			X
7.18	Sykurverksmiðjur á verndarsvæðum.		X	
7.19	Sykurverksmiðjur utan verndarsvæða.			X
8. Textíl-, leður-, timbur- og pappírsiðnaður				
		A	B	C
8.01	Verksmiðjur: i. sem framleiða pappírseig úr timbri eða svipuðum trefjaefnum, ii. sem framleiða pappír og pappa og geta framleitt meira en 200 tonn á dag.	X		
8.02	Verksmiðjur til framleiðslu á pappír og pappa, utan þeirra sem tilgreind eru í flokki A samkvæmt tölul. 8.01.		X	
8.03	Stöðvar þar sem fram fer formeðferð (t.d. þvottur, bleiking, mersivinna) eða litun trefja eða textílefna.		X	
8.04	Stöðvar þar sem fram fer sýtun á húðum og skinum.		X	
8.05	Stöðvar þar sem fram fer vinnsla og framleiðsla á sellulósa.		X	
9. Gúmmíiðnaður				
		A	B	C
9.01	Framleiðsla og meðferð á vörum úr gúmmílíki.		X	
10. Grunnvirki				
		A	B	C
10.01	Iðnaðarframkvæmdir sem taka til stærra svæðis en 50 ha.		X	
10.02	Iðnaðarframkvæmdir sem taka til allt að 50 ha svæðis.			X
10.03	Stærri byggingaframkvæmdir í þéttbýli, þar með talið verslunarmiðstöðvar, bílastæði, íþróttaleikvangar, háskólar, sjúkrahús, nýuppbygging hverfa og aðrar sambærilegar framkvæmdir.		X	
10.04	Bygging samgöngumiðstöðva fyrir margþátta samgöngustarfsemi.		X	
10.05	Flugvellið með 2.100 m langa meginflugbraut eða lengri.	X		
10.06	Flugvellið með styttri en 2.100 m langa meginflugbraut.		X	

10.07	Allir stofnvegir í þéttbýli og dreifbýli.	X		
10.08	Nýir vegir utan þéttbýlis sem eru 10 km eða lengri. Enduruppbygging vega utan þéttbýlis þar sem samanlögð nýlagning utan eldra vegsvæðis er a.m.k. 10 km að lengd.	X		
10.09	Tengibrautir í þéttbýli. Allir nýir vegir utan þéttbýlis á verndarsvæðum og á svæðum sem eru á náttúruminjaskrá. Enduruppbygging vega utan þéttbýlis á verndarsvæðum.		X	
10.10	Allir nýir vegir og endurbygging vega sem ekki falla undir flokk A samkvæmt tölulið 10.07 og 10.08 eða flokk B samkvæmt tölulið 10.09.			X
10.11	Hafnir (viðskiptahafnir, skipgengar vatnaleiðir og innhafnir) sem skip stærri en 1.350 tonn geta siglt um.	X		
10.12	Viðlegubryggjur (að undanskildum ferjulægum) sem tengdar eru við land er eru utan hafna, þar sem skip stærri en 1.350 tonn geta lagst að til losunar og lestunar.	X		
10.13	Hafnir og viðlegubryggjur utan þéttbýlis á verndarsvæðum.		X	
10.14	Aðrar hafnir og skiplægi en tilgreindar eru í flokki A samkvæmt tölulið 10.12 eða flokki B samkvæmt tölulið 10.13.			X
10.15	Byggingarframkvæmdir við skipgengar vatnaleiðir og gerð skipaskurða og fráveituskurða.		X	
10.16	Stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfarvegi til að hemja og/eða miðla vatni þar sem 3 km ² lands eða meira fara undir vatn eða rúmtak vatns er meira en 10 milljónir m ³ .	X		
10.17	Stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfarvegi til að hemja og/eða miðla vatni á verndarsvæðum, utan þeirra sem tilgreind eru í flokki A samkvæmt tölulið 10.16.		X	
10.18	Stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfarvegi til að hemja og/eða miðla vatni á verndarsvæðum, utan þeirra sem tilgreind eru í flokki A samkvæmt tölulið 10.16 og flokki B samkvæmt tölulið 10.17.			X
10.19	Lagning járnbrauta um langar vegalengdir.	X		
10.20	Járnbrautir, sporvagnar, lestir í lofti og neðan jarðar, svifbrautir og ámóta brautir af sérstakri gerð sem notaðar eru eingöngu eða aðallega til fólksflutninga.		X	
10.21	Vatnsleiðslur utan þéttbýlis 10 km eða lengri og grafnar niður.		X	
10.22	Lagning allt að 10 km vatnsleiðslna.			X
10.23	Mannvirki til að verjast rofi á strandlengjum á verndarsvæðum og svæðum á náttúruminjaskrá t.d. með stíflugörðum, brimbrjótum, hafnargörðum og öðrum varnarmannvirkjum gegn ágangi sjávar. Landfyllingar þar sem áætluð uppfylling er 5 ha eða stærri. Undanskilið er viðhald og endurbygging framangreindra mannvirkja.		X	
10.24	Mannvirki til að verjast rofi á strandlengjum utan verndarsvæða eða svæða utan náttúruminjaskrár, t.d. með stíflugörðum, brimbrjótum, hafnargörðum og öðrum varnarmannvirkjum gegn ágangi sjávar. Landfyllingar þar sem áætluð uppfylling er allt að 5 ha. Undanskilið er viðhald og endurbygging framangreindra mannvirkja.			X
10.25	Vinnsla grunnvatns eða íveita vatns í grunnvatn með 300 l/sek meðalrennsli eða meira á ári.	X		

10.26	Vinnsla grunnvatns eða íveita vatns í grunnvatn með allt að 300 l/s meðalrennsli á ári.		X	
10.27	Mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita meira en 1000 l/sek af vatni á milli vatnasviða. Flutningur á drykkjarvatni í leiðslum er undanskilinn.	X		
10.28	Mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita allt að 1000 l/sek af vatni á milli vatnasviða. Flutningur á drykkjarvatni í leiðslum er undanskilinn.		X	
11. Aðrar framkvæmdir				
		A	B	C
11.01	Kappaksturs- og reynsluakstursbrautir fyrir vélknúin ökutæki á svæðum sem skilgreind eru sem slík í skipulagi.		X	
11.02	Förgunarstöðvar þar sem spilliefni eru brennd, meðhöndluð með efnum eða urðuð. Aðrar förgunarstöðvar úrgangs sem meðhöndla meira en 500 tonn af úrgangi á ári.	X		
11.03	Förgunarstöðvar þar sem úrgangur er brenndur, meðhöndlaður með efnum eða urðaður og ekki eru tilgreindar í flokki A.		X	
11.04	Skólphreinsivirki með afkastagetu sem svarar til 50.000 persónueininga eða meira.	X		
11.05	Skólphreinsivirki á verndarsvæðum og svæðum á náttúruminjaskrá að undanskildum þeim er tilgreind eru í flokki A tölulíð 11.04, og að undanskildum rotþróum.		X	
11.06	Skólphreinsivirki utan verndarsvæða og svæða á náttúruminjaskrá að undanskildum rotþróum.			X
11.07	Förgunarstöðvar fyrir seyru á verndarsvæðum.		X	
11.08	Förgunarstöðvar fyrir seyru utan verndarsvæða.			X
11.09	Geymsla brotajárns, þar með taldir bílar, sem er að magni 1.500 tonn á ári eða meira.		X	
11.10	Geymsla brotajárns, þar með taldir bílar, sem er að magni allt að 1.500 tonn á ári.			X
11.11	Prófunaraðstaða fyrir vélar, hverfla eða hvarfrými.		X	
11.12	Stöðvar sem framleiða manngerðar steinefnatrefjar.		X	
11.13	Stöðvar til að endurvinna sprengiefni eða eyða því.		X	
11.14	Förgun sláturúrgangs.		X	
11.15	Endurvinnslustöðvar.		X	
11.16	Varnargarðar til varnar ofanflóðum þéttbýli.		X	
12. Ferðalög og tómstundir				
		A	B	C
12.01	Skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar og tengdar framkvæmdir á skíðasvæðum á verndarsvæðum og jöklum.		X	
12.02	Skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar á skíðasvæðum og tengdar framkvæmdir utan verndarsvæða og jökla.			X
12.03	Smábátahafnir sem hafa 150 bátalægi eða fleiri.		X	
12.04	Smábátahafnir með allt að 150 bátalægi.			X

12.05	Orlofsþorp, hótél og tengdar framkvæmdir utan þéttbýlis.		X	
12.06	Varanleg tjaldsvæði og hjólhýsasvæði sem eru 10 ha eða stærri.		X	
12.07	Varanleg tjaldsvæði og hjólhýsasvæði allt að 10 ha.			X
12.08	Skemmtigarðar sem ná yfir a.m.k. 2 ha svæði.		X	
12.09	Skemmtigarðar sem ná yfir allt að 2 ha svæði.			X
12.10	Golfvellir.	X		
13. Breytingar og viðbætur við framkvæmdir				
		A	B	C
13.01	Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem tilgreindar eru í flokki A þegar breytingin eða viðbótin sjálf fer yfir þau viðmið sem flokkur A setur.	X		
13.02	Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir skv. flokki A og flokki B sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif.		X	
13.03	Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem eru í flokki C sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif.			X
13.04	Framkvæmdir skv. flokki A sem ráðist er í eingöngu eða aðallega til að þróa og prófa nýjar aðferðir eða vörur en eru ekki notaðar lengur en tvö ár.		X	

10. gr.

Í stað fyrrsagnarinnar „3. viðauki“ í 3. viðauka laganna kemur: **2. viðauki.**

11. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á iii lið 2. tölul. 3. viðauka laganna, sem verður 2. viðauki laganna:

a. Í stað (a) liðar kemur nýr málslíður svohljóðandi: Friðlýstar náttúruminjar og svæði sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd, þar á meðal svæði á náttúruminjaskrá, náttúruverndaráætlun og náttúruvörubærni sem falla undir ákvæði 37. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999. Einnig landsvæði í verndarflokki verndar- og orkunýtingaráætlunar samkvæmt lögum nr. 48/2011.

b. Í stað 2. málsl. (e) liðar kemur nýr málslíður svohljóðandi: Friðaðar og friðlýstar tegundir sem og ábyrgðartegundir. Tegundir á valista falla hér undir enda valistar m.a. gefnir út til að uppfylla skyldur Íslands samkvæmt Bernarsamningnum,

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

I. Inngangur

Tilskipun ráðsins 85/337/EEC um mat á áhrifum sem tiltekna framkvæmdir á vegum hins opinbera eða einkaaðila kunna að hafa á umhverfið var tekin í íslenskan rétt með lögum nr. 63/1993 sem felld voru úr gildi með núgildandi lögum nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum. Tilskipun ráðsins 97/11/EC um breytingu á tilskipun 85/337/EEC fól í sér umtalsverðar breytingar á tilskipun 85/337/EEC. Voru breytingarnar það miklar að nauðsynlegt þótti að endurskoða þágildandi lög um mat á umhverfisáhrifum og var byggt á tilskipun 97/11/EC við gerð frumvarpsins sem síðar varð að núgildandi lögum. Í tilskipun 97/11/EC er mælt fyrir um lágmarkskröfur þær sem ríki verða að uppfylla en þeim er í sjálfsvald sett hvort þau vilja gera ríkari kröfur en þær sem settar eru fram í tilskipuninni og hefur sú heimild verið nýtt í nokkrum tilfellum.

Frá árinu 1997 hefur tilskipun 85/337/EEC tvívegis verið breytt, þ.e. með tilskipun 2003/35/EC og tilskipun 2009/31/EC en þær tilskipanir verða innleiddar í íslenskan rétt á næstu misserum. Rétt þykir því að taka þessar tilskipanir upp í íslenskan rétt með frumvarpi þessu.

Frumvarp þetta er samið af starfshópi sem falið var að vinna frumvarp um breytingu á lögum um mat á umhverfisáhrifum. Starfshópurinn var skipaður þann 14. júní 2011 og hann skipuðu Íris Bjargmundsdóttir lögfræðingur umhverfisráðuneyti, formaður, Erna Hrönn Geirsdóttir lögfræðingur Skipulagsstofnun, Jakob Gunnarsson sérfræðingur Skipulagsstofnun og Rut Kristinsdóttir sviðsstjóri Skipulagsstofnun. Var starfshópnum falið að vinna að gerð frumvarps til laga um breytingar á lögum um mat á umhverfisáhrifum þar sem hafðar væru til hliðsjónar athugasemdir ESA (e. EFTA Surveillance Authority) sem bárust ráðuneytinu vegna laga um mat á umhverfisáhrifum og tillögur Skipulagsstofnunar er lúta að breytingum á framangreindum lögum.

Umhverfisráðuneytinu barst erindi ESA með bréfi dags. 1. febrúar 2010. Í erindinu er vísað til þess að í ljósi nýlegs dóms Evrópudómstólsins (e. European Court of Justice) nr. C-255/08, *Commission v. Netherlands*, hafi ESA ákveðið að hefja skoðun á innleiðingu EFTA ríkjanna á tilskipun 85/337/EC. Gerir ESA athugasemdir við innleiðingu ýmissa ákvæða laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 en athugasemdirnar fjalla fyrst og fremst um þau viðmið tilkynningaskyldra framkvæmda sem er að finna í 2. viðauka núgildandi laga. Samkvæmt núgildandi lögum eru framkvæmdir þær sem ekki ná tilgreindum viðmiðunarmörkum í 2. viðauka laganna ekki tilkynningaskyldar til Skipulagsstofnunar og tekur Skipulagsstofnun ekki afstöðu til hvort að þær framkvæmdir skuli vera matskyldar samkvæmt lögnum. Í ákvæðum 2. viðauka tilskipunar 85/337/EEC er ekki að finna viðmiðunarmörk eins og þau eru sett fram í 2. viðauka núgildandi laga.

Á fundi með ráðuneytinu upplýsti ESA að ekki væri gerð krafa um sambærilega málsmeðferð fyrir þær framkvæmdir sem féllu neðan framangreindra viðmiðunarmarkna í 2. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum. Aðeins væri gerð krafa um að þær framkvæmdir yrðu metnar út frá þeim viðmiðunum sem fram koma í 3. viðauka núgildandi laga eins og gert sé varðandi þær framkvæmdir sem falla undir 2. viðauka laganna. Er Íslandi þannig heimilt að taka upp einfaldari málsmeðferð fyrir þær framkvæmdir sem falla neðan viðmiðunarmarkna 2. viðauka núgildandi laga. Í frumvarpi þessu er gerð tillaga um að þær framkvæmdir sem falla neðan viðmiðunarmarkna séu tilkynningaskyldar til Skipulagsstofnunar. Einnig er gerð tillaga um að þær framkvæmdir fái sérstaka málsmeðferð sem er einfaldari en sú málsmeðferð sem ráð er fyrir gert varðandi tilkynningaskyldar framkvæmdir í núgildandi lögum.

Lögum um mat á umhverfisáhrifum var síðast breytt með lögum nr. 74/2005. Frá þeim tíma hafa komið í ljós vankantar á einstökum ákvæðum laganna sem nauðsynlegt þykir einnig að laga. Í frumvarpinu eru því einnig gerðar tillögur um breytingar á lögnum á grundvelli þess.

II. Tilefni og nauðsyn lagasetningar

Tilefni lagasetningar þessarar eru athugasemdir ESA við innleiðingu Íslands á einstökum ákvæðum tilskipunar 85/337/EEC. eru athugasemdir ESA tilkomnar vegna dómsniðurstöðu Evrópudómstólsins eins og að framan greinir. Að mati ESA uppfyllir Ísland ekki ákvæði tilskipunarinnar hvað varðar viðmið þau sem fram koma í 2. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum. Er markmið lagasetningar þessarar að uppfylla ákvæði tilskipunarinnar að þessu leyti og koma til móts við athugasemdir ESA ásamt því að gera einstakar lagfæringar á lögnum sem þörf er talin á.

Tilskipun 85/337/EEC var innleidd í íslenskan rétt með lögum nr. 63/1993. Hefur tilskipun 85/337/EEC verið þrívægis breytt; með tilskipun 97/11/EC sem innleidd hefur verið í íslenskan rétt með setningu núgildandi laga nr. 106/2000, tilskipun 2003/35/EC og tilskipun 2009/31/EC. Verða tilskipanir 2003/35/EC og 2009/31/EC innleiddar í íslenskan rétt á næstu misserum.

III. Meginefni frumvarpsins

Í frumvarpinu er gerð tillaga um að framkvæmdir þær sem eru matsskyldar samkvæmt 5. gr. laganna og tilkynningaskyldar til ákvörðunar um mat á umhverfisáhrifum samkvæmt 6. gr. laganna verði flokkaðar í þrjá flokka, flokk A, B og C. Í flokk A falla þær framkvæmdir sem eru matsskyldar samkvæmt núgildandi lögum og finna má í 1. viðauka laganna. Í flokki B er að finna þær framkvæmdir sem kunna að vera háðar mati á umhverfisáhrifum samkvæmt núgildandi lögum og falla þar undir 2. viðauka. Í flokki C eru þær framkvæmdir sem fallið hafa utan viðmiðunarmarkna þeirra framkvæmda sem tilgreindar eru í 2. viðauka og nauðsynlegt þykir í ljósi athugasemda ESA að bæta við gildandi lög. Lagt er til að í stað þriggja viðauka verði tveir viðaukar. Í 1. viðauka verða tilgreindar þær framkvæmdir sem falla í A, B og C flokk og í 2. viðauka er að finna ákvæði þau sem eru í 3. viðauka núgildandi laga með viðbótum. Gerðar eru breytingar á einstökum ákvæðum viðaukanna til að þau falli betur að ákvæðum tilskipunarinnar en einnig þótti ástæða til að gera orðalag skýrar og breyta mælieiningum á nokkrum stöðum. Gerð er tillaga að breyttri uppsetningu viðauka þar sem framkvæmdir samkvæmt núgildandi 1. og 2. viðauka eru númeraðar. Framkvæmdir eru flokkaðar saman og tilgreint er hvort að viðkomandi framkvæmd falli í flokk A, B eða C. Talið er að sú uppsetning sé einfaldari og aðgengilegri en núverandi uppsetning viðaukanna.

Gerð er tillaga að mismunandi málsmeðferð hvers flokks fyrir sig. Varðandi matsskyldar framkvæmdir sem er að finna í 1. viðauka núgildandi laga og gerð er tillaga um að falli undir flokk A verður um óbreytta málsmeðferð að ræða frá núgildandi lögum. Varðandi þær framkvæmdir sem kunna að vera háðar mati á umhverfisáhrifum samkvæmt núgildandi 2. viðauka laganna og gerð er tillaga um að falli undir flokk B verður einnig um óbreytta málsmeðferð að ræða. Varðandi þær framkvæmdir sem fallið hafa utan viðmiðunarmarkna núgildandi laga og gerð er tillaga að verði tilkynningaskyldar og falli undir C flokk er í frumvarpi þessu gerð tillaga að einfaldari málsmeðferð en lagt er til varðandi þær framkvæmdir sem falla undir B flokk. Er markmið einfaldari málsmeðferðar að stytta þann tíma sem tekur Skipulagsstofnunar að taka ákvörðun um matsskyldu. Gerðar verða vægari kröfur til framkvæmdaaðila um skil á gögnum með tilkynningu um framkvæmd til Skipulagsstofnunar, styttri tímafresti Skipulagsstofnunar til að taka ákvörðun um matsskyldu og verður

Skipulagsstofnun heimilt en ekki skylt að leita umsagnar. Talið er að með framangreindum breytingum verði kröfum tilskipunarinnar fullnægt og komið til móts við athugasemdir ESA.

Helstu breytingar og nýmæli frumvarpsins eru eftirfarandi:

Í 4.gr. er kveðið á um málsmeðferð framkvæmda er falla undir flokk B og C í 1. viðauka við lög þessi.

Í 7. gr. er kveðið á um að við útgáfu leyfis til framkvæmda skv. flokki B eða flokki C skuli leyfisveitandi kynna sér tilkynningu framkvæmdaraðila og ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu.

Með frumvarpi þessu er lagt til að ákvæði það sem finna má í 6. tölul. 1. viðauka nógildandi laga verði felld á brott. Í ákvæðinu er kveðið á um matsskyldu mannvirkja fyrir asbestnám og vinnslu og úrvinnslu úr asbesti og vörum sem innihalda asbest: fyrir vörur úr asbestsementi, með ársframleiðslu sem er yfir 20.000 tonn af fullunnum vörum, fyrir núningspolin efni, með ársframleiðslu sem er yfir 50 tonn af fullunnum vörum, og fyrir aðra notkun asbests, ef notkun er meiri en sem nemur 200 tonnum á ári. Þykir ástæða til að fella ákvæðið á brott þar sem innflutningur, framleiðsla, sala og notkun á asbesti er bönnuð

Í lið 1.06 er lagt til að nýræktun skóga á 50 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum sem breytir fyrri landnotkun og ruðningur á náttúrulegum skógi, sem breytir fyrri landnotkun falli undir flokk B. Í samræmi við tilskipun 337/85/EEC er því skilyrði bætt við að nýræktun skóga og ruðningur á náttúrulegum skógi breyti fyrri landnotkun.

Í lið 1.07 er lagt til að nýræktun skóga á allt að 50 ha svæði, sem breyti fyrri landnotkun falli undir flokk C. Eru nýmæli þessi lögð til vegna framangreindra athugasemda ESA.

Í lið 1.08 er lagt til að uppgræðsla lands á verndarsvæðum og/eða víðernum falli undir flokk B. Rétt þykir að uppgræðsla lands á víðernum verði gerð tilkynningaskyld framkvæmd.

Í lið 1.10 er lagt til að stöðvar þar sem fram fer þauleldi búfjár, utan þess er tilgreint er í flokki A falli undir flokk B. Um skilgreiningu á "búfé" er vísað til búnaðarlaga nr. 70/1998 en um er að ræða hross, nautgripi, sauðfé, geitur, svín, loðdýr, kanínur og alifuglar, auk þess eldisfiskar og önnur dýr sem haldin eru til nytja.

Í lið 2.02 er fjallað um efnistöku og/eða haugsetningu á verndarsvæðum en þar er um að ræða nýtt ákvæði. Í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 106/2000 var efnistaka á verndarsvæðum tilkynningaskyld framkvæmd en í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 74/2005 var ákvæðið felld niður án skýringa og þykir rétt að því verði bætt aftur inn í nógildandi lög. Ennfremur er gerð tillaga um að haugsetningarsvæði á verndarsvæðum sé tilkynningaskyld framkvæmd en talið er brýnt að haugsetning efnis fái á allan hátt sömu málsmeðferð og efnistaka enda ljóst að um sambærileg umhverfisáhrif er að ræða af hvoru tveggja. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 2.06 er fjallað um djúpbörun og í v. lið er um breytingu að ræða þar sem kveðið er á um börun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna að minnsta kosti 100 l/sek. Rétt þykir að breyta mælieiningu úr rúmmetrum, m³, í lítra á sekúndu, l/sek í samræmi við almenna hugtakanotkun hérlendis. Einnig er um nýmæli að ræða í vi. lið ákvæðisins þar sem börun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna allt að 100 l/sek. falli undir C flokk. Eru nýmæli þessi lögð til vegna framangreindra athugasemda ESA.

Í lið 2.07 er fjallað um iðjuver ofanjarðar sem nema kol, jarðolíu, jarðgas og málmgrýti, svo og jarðbikslair. Er breyting gerð á ákvæðinu sem áður tók til jarðvarmavirkjana vegna athugasemda frá ESA. Í athugasemdum ESA kemur fram að með því að tilgreina jarðvarmavirkjanir sé verið að undanskilja aðrar tegundir iðjuvera og því sé ákvæði tilskipunarinnar ekki uppfyllt. Lagt er því til að ákvæðið eigi ekki aðeins við um jarðvarmavirkjanir heldur einnig önnur iðjuver og að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.08 er lagt til að loftlínur til flutnings á raforku með 66 kV spennu eða hærri sé matsskyld framkvæmd sem er breyting frá núgildandi lögum þar sem kveðið er á um að loftlínur utan þéttbýlis séu matsskyld framkvæmd.

Í lið 3.09 er lögð til orðalagsbreyting þar sem eðlilegra þykir að áhersla sé á línurnar sjálfar en ekki flutninginn.

Í lið 3.12 er að finna nýmæli sem er tilkomið vegna tilskipunar 2009/31/EC og varðar flutning á koltvísýringi sem binda á í jarðlög ásamt þrýstiaukadælu. Lagt er til að stærðarviðmið leiðslanna sé í samræmi við 18. tölulið 1. viðauka núgildandi laga er fjalla um leiðslur til flutnings á gasi eða vökvum sem eru eldfimur eða hættulegir umhverfi sínu.

Í lið 3.13-3.14 er að finna nýmæli sem er tilkomið vegna tilskipunar 2009/31/EC og fjallar um leiðslur til flutnings á olfu og gasi og til flutnings á koltvísýringi til bindingar í jarðlögum.

Í lið 3.27-3.29 er að finna nýmæli sem tilkomin eru vegna tilskipunar 2009/31/EC þar sem kveðið er á um geymslusvæði fyrir koltvísýring og mannvirki sem hafa þann tilgang að fanga koltvísýring sem binda á í jarðlög.

Í lið 4.01 er kveðið á um að verksmiðjur þar sem fram fer frumbræðsla á steypujárni og stáli. Lögð er til breyting á núgildandi lögum þar sem kveðið er á um frumframleiðslu og endurbræðslu á málmum. Er breyting þessi tilkomin vegna athugasemda ESA og er lagt til að ákvæði tilskipunar 85/337/EEC verði tekið upp eins og það kemur fyrir.

Í lið 4.09 er lagt til að kveðið sé á um skipasmíðastöðvar en ekki stálskipasmíðastöðvar eins og er í núgildandi lögum og er breyting þessi tilkomin vegna athugasemda ESA.

Í lið 10.03 er lagt til að stærri byggingaframkvæmdir í þéttbýli þar með taldar verslunarmiðstöðvar, bílastæði, íþróttaleikvangar, háskólar, sjúkrahús, nýuppbygging hverfa og aðrar sambærilegar framkvæmdir séu tilkynningaskyldar framkvæmdir.

Í lið 10.04 er kveðið á um byggingu samgöngumiðstöðva fyrir margþátta samgöngustarfsemi en um breytingu er að ræða frá núgildandi ákvæði a-liðar 10. töluliðar 2. viðauka. Í núgildandi lögum fellur bygging járnbrauta undir ákvæðið en lagt er til að það falli út og sé fundinn staður í lið 10.19. Einnig er lagt til að orðalag tilskipunarinnar verði tekið beint upp og undir ákvæðið eigi þá aðeins samgöngumiðstöðvar með margþátta samgöngustarfsemi.

Í lið 10.07-10.10 er kveðið á um framkvæmdir við vegi. Lagt er til að heitið stofnvegur verði tekið upp í stað stofnbrautar og einnig er orðalagi ákvæðanna breytt í samræmi við athugasemdir ESA.

Í lið 10.25-10.26 er lögð til breyting á orðalagi þannig að ljóst sé að ákvæðið eigi við um vinnslu grunnvatns og íveitu vatns í grunnvatn. Er breyting þessi tilkomin vegna athugasemda ESA. Einnig er lagt til að notuð verði mælieiningin l/sek í stað rúmmetra.

Í lið 10.28 er lagt til breyting á orðalagi þannig að fram komi að um sé að ræða mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita meira en 1000 l/sek af vatni á milli vatnasviða en ekki vatnasvæða eins og kveðið er á um í núgildandi lögum.

Í lið 11.01 er lagt til að kveðið sé á um að kappakstur- og reynsluakstursbrautir fyrir vélknúin ökutæki á svæðum sem skilgreind eru sem slík í skipulagi í stað þess að tala um varanlegar kappakstur- og reynsluakstursbrautir.

Í lið 12.05 er kveðið á um orlofsþorp, hótél og tengdar framkvæmdir utan þéttbýlis. Er breyting á ákvæðinu tilkomin vegna athugasemda ESA. Lögð er til sameining á tveimur ákvæðum núgildandi laga og að texti tilskipunarinnar verði tekinn beint upp þar sem texti núgildandi ákvæðis tekur ekki á þeim framkvæmdum sem tilskipunin nefnir.

Í lið 12.10 er um nýmæli að ræða. Þar sem lagt er til að golfvöllir séu tilkynningaskyld framkvæmd.

Í lið 13.01 er kveðið á um að allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem tilgreindar eru í flokki A sé matsskyldar ef breytingin eða viðbótin sjálf fer yfir þau viðmið sem flokkur A setur.

Í 11. gr. er lagt til að bætt verði við a-lið iii liðar 2. tölul. 3. viðauka núgildandi laga að undir verndarsvæði verði einnig talið upp náttúruminjaskrá, náttúruverndaráætlun, verndarflokkur verndar og orkunýtingaráætlunar og náttúruvirkbæri sem falla undir ákvæði 37. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999. Einnig er lögð til breyting á e-lið sama liðar þar sem fram kemur að friðaðar og friðlýstar tegundir og ábyrgðartegundir falli undir verndarsvæði.

Með frumvarpi þessu eru lagðar til tillögur að breytingum á lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 með síðari breytingum. Ef frumvarp þetta verður að lögum mun það kalla á breytingu á reglugerð nr. 1123/2005. Eru tillögur þessar til komnar vegna athugasemda ESA við innleiðingu Íslands á tilskipun 85/337/EEC en öllum aðildarríkjum evrópska efnahagssvæðisins ber að innleiða þá tilskipun inn í sinn landsrétt.

IV. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar.

Frumvarp þetta hefur ekki gefið sérstakt tilefni til mats á samræmi við stjórnarskrá þar sem um er að ræða breytingu á núgildandi ákvæðum laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000. Þær breytingar sem frumvarpið felur í sér eru í samræmi við skuldbindingar sem Ísland hefur gengist undir með aðild að alþjóðlegum og evrópskum samningum. Þar má nefna Ramsarsamninginn um votlendi sem Ísland gerðist aðili að árið 1977 og Samninginn um líffræðilega fjölbreytni sem Ísland gerðist aðili að árið 1992.

V. Samráð

Frumvarp þetta varðar framkvæmdaaðila og Skipulagsstofnun vegna þeirra aukningar á framkvæmdum sem munu heyrja undir núgildandi lög ef frumvarp þetta verður að lögum. Einnig mun frumvarpið hafa áhrif á sveitarfélögin vegna fyrirsjáanlegrar aukningar á fjölda útgefna framkvæmdaleyfa en í skipulagslögum nr. 123/2010 er kveðið á um að afla skuli framkvæmdaleyfis fyrir þeim framkvæmdum sem falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum.

Áður en frumvarp þetta var lagt fram á Alþingi var það sent til umsagnar tilteknum framkvæmdaaðilum, sveitarfélögum, hagsmunaaðilum ásamt því að almenningi var gefinn kostur á að koma að athugasemdum við frumvarpið á heimasíðu ráðuneytisins.

Frumvarp þetta hefur ekki gefið tilefni til sérstaks faglegs samráðs við önnur ráðuneyti og því var ekki um slíkt samráð að ræða.

VI. Mat á áhrifum

Frumvarpið, verði það að lögum, hefur það í för með sér að fleiri framkvæmdir verða tilkynningaskyldar til ákvörðunar um matsskyldu Skipulagsstofnunar heldur en nú er samkvæmt núgildandi lögum. Það mun leiða til upplýstari ákvarðanatöku hvað varðar áhrif fleiri framkvæmda á umhverfið og gefa almenningi aukin tækifæri til að afla sér upplýsinga um fleiri framkvæmdir en verið hefur.

Mun breytingin hafa í för með sér aukningu á fjölda tilkynninga til ákvörðunar um matsskyldu til Skipulagsstofnunar frá framkvæmdaraðilum. Reynt er að draga úr áhrifum þeirrar aukningar með því að tekin verði upp einfaldari málsmeðferð fyrir þær framkvæmdir sem ekki hafa verið tilkynningaskyldar til ákvörðunar um matsskyldu fram að þessu. Í frumvarpi þessu er lagt til að framkvæmdir þessar séu flokkaðar í C flokk og eru í frumvarpinu gerðar tillögur að um 40 mismunandi framkvæmdum sem falla í C flokk.

Mun breytingin hafa í för með sér aukið álag á sveitarfélög vegna fjölgunar umsókna til sveitarfélaga um framkvæmdaleyfi en kveðið er á um í skipulagslögum nr. 123/2010 að sækja þurfi um framkvæmdaleyfi fyrir framkvæmdum sem heyra undir lög um mat á umhverfisáhrifum.

Fyrirsjáanlegt er einnig að aukning á fjölda tilkynninga til ákvörðunar um matsskyldu muni valda auknu álagi á stjórnslu ríkisins auk Skipulagsstofnunar. Ekki liggja fyrir upplýsingar um hver verði aukningin í málafjölda en ljóst er að fjöldi tilkynninga til ákvörðunar um matsskyldu mun lítið breytast í sumum tilfellum en í öðrum algengum framkvæmdum eins og t.d. vegagerð og efnistöku mun tilkynningum væntanlega fjölga. Varðandi enn aðrar framkvæmdir eins og t.d. byggingarframkvæmdir í þéttbýli er talið erfitt að áætla fjölgun tilkynninga. Þó verður að hafa í huga að væntanlega mun stærstur hluti nýrra tilkynninga á grundvelli flokks C fela í sér umfangsminni framkvæmdir og/eða framkvæmdir á svæðum sem eru síður viðkvæm. Það leiðir til þess að umfang tilkynninga til ákvörðunar um matsskyldu mun verða smærra í sniðum, tilkynningar munu taka styttri tíma í afgreiðslu og oft án fulls eða nokkurs umsagnarferlis. Álag vegna fjölgunar tilkynninga ætti því að verða viðráðanlegt.

Talið er að breyting á lögum þessum muni hafa í för með sér, ef frumvarp þetta verður samþykkt, aukið álag á helstu umsagnaraðila. Eins og að framan greinir er búist við að Skipulagsstofnun geti oft afgreitt mál án nokkurs eða fulls umsagnarferlis og því er ekki búist við markverðri aukningu í fjölda umsagnarbeiðna til helstu umsagnaraðila.

Búist er við að fjölgun tilkynninga til ákvörðunar um matsskyldu verði mismikil milli flokka framkvæmda. Þær framkvæmdir sem búist er við mestri fjölgun tilkynninga eru; skógrækt, fiskeldi, efnistaka og haugsetning, smávirkjanir, niðurgrafning jarðstrengja, vegir, niðurgrafning vatnsleiðsla og breytingar og viðbætur við framkvæmdir sem falla í C flokk.

Sá ávinningur sem hlýst af samþykki frumvarpsins er fólgin í upplýstari ákvörðunartöku um fleiri framkvæmdir en nú er samkvæmt gildandi lögum. Mun leyfisveitandi verða að kynna sér tilkynningu framkvæmdaraðila og ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu framkvæmdar þegar um tilkynningaskylda framkvæmd er að ræða. Horft verður til fleiri þátta en nú er gert í gildandi lögum varðandi staðsetningu framkvæmda á verndarsvæðum og sjónarmið um sjálfbæra þróun. Loks er komið til móts við athugasemdir ESA við innleiðingu Íslands á tilskipun 85/337/EEC.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins

Um 1. gr.

Í 1. gr. er lögð til breyting á 3. gr. laganna þar sem bætt er við nýjum staflið.

Fyrirhuguð framkvæmd: Talið er þörf á að skýra hugtakið „fyrirhuguð framkvæmd“ sem fjallað er um í 2. mgr. 5. gr. núgildandi laga og því er lagt til að „fyrirhuguð framkvæmd“ sé skýrð sem framkvæmd sem komin sé á það stig að hún geti hlotið málsmeðferð skv. IV. kafla laganna. Í úrskurði umhverfisráðherra frá 28. janúar 2010 í máli nr. 09110008 er varðar ákvörðun Skipulagsstofnunar um sameiginlegt mat á umhverfisáhrifum Suðvesturlína kemur fram að framkvæmd geti ekki talist „fyrirhuguð“ skv. 2. mgr. 5. gr. laganna nema hún sé komin á það stig að hún geti hlotið málsmeðferð skv. IV. kafla laganna. Ekki er því talið nægjanlegt að framkvæmdin sé á hugmyndastigi.

Um 2. gr.

Í 2. gr. er lagt til að kveðið sé á um að á varnar- og öryggisvæðum fari utanríkisráðherra með lögsögu eins og þau eru skilgreind í varnarmálalögum, nr. 34/2008, sbr. og lög nr. 110/1951

og lög nr. 176/2006. Um þessi svæði er fjallað í varnarmálalögum, nr. 34/2008, sbr. lög nr. 110/1951, og í lögum nr. 176/2006, um ráðstafanir í kjölfar samnings við Bandaríkin um skil á varnarsvæðinu á Keflavíkurflugvelli. Samkvæmt þeim lögum skiptist varnarsvæðið á Keflavíkurflugvelli í flugvallarsvæði, öryggissvæði og starfssvæði Þróunarfélags Keflavíkurflugvallar. Með auglýsingu í B-deild Stjórnartíðinda nr. 38/2007 sem og auglýsingu nr. 1263/2007 var mörkum varnarsvæðisins breytt þannig að flugvallarsvæðið og starfssvæði Þróunarfélags Keflavíkurflugvallar falla nú utan skilgreinds varnarsvæðis en öryggisvæði gellur áfram undir varnarsvæði.

Um 3. gr.

Í 3. gr. er lögð til breyting á 1. mgr. 5. gr. laganna þar sem að í staðinn fyrir 1. viðauka standi flokkur A í 1. viðauka.

Um 4. gr.

Í 4. gr. er lögð til breyting á 6. gr. laganna. Lagt er til að í stað 2. mgr. 6. gr. komi þrjár málsgreinar.

Í 1. mgr., sem verður 2. mgr. 6. gr. laganna, er kveðið á um að framkvæmdaaðili tilkynni framkvæmdir til Skipulagsstofnunar ef þær eru taldar upp í flokki B og flokki C í 1. viðauka. Um er að ræða nánast óbreytt orðalag frá 1. og 2. másl. 2. mgr. 6. gr. núgildandi laga ef frá er talið að í stað 2. viðauka stendur flokkur B og flokkur C í 1. viðauka.

Í 2. mgr., sem verður 3. mgr. 6. gr. laganna, er kveðið á um að ef framkvæmd falli undir flokk B í 1. viðauka skuli Skipulagsstofnun innan fjögurra vikna frá því að fullnægjandi gögn um framkvæmdina berist henni tilkynna framkvæmdaaðila hvort framkvæmdin skuli háð mati. Um er að ræða nær óbreytta málsmeðferð frá núgildandi lögum er varðar tilkynningar um framkvæmdir er kunna að hafa umhverfisáhrif sem finna má í 2. viðauka laganna ef frá er talið að lagt er til að tímafrestur sá sem Skipulagsstofnun hefur haft til að tilkynna hvort að framkvæmd sé háð mati byrji ekki að líða fyrr en fullnægjandi gögn hafa borist stofnunni. Fram kemur hvað teljist fullnægjandi gögn en um er að ræða endanleg gögn sem umsagnaraðilar geta byggt umsagnir sínar á og geta verið grundvöllur ákvarðana Skipulagsstofnunar um matsskyldu. Gert er ráð fyrir að þau gögn sem farið er fram á að framkvæmdaaðili leggi fram til Skipulagsstofnunar með tilkynningu um framkvæmd sem fellu undir B flokk verði eftirfarandi eftir því sem við á:

a. Lýsing á fyrirhugaðri framkvæmd, umfangi hennar og helstu framkvæmda- og rekstrarþáttum, sbr. 1. tölul. 2. viðauka við lög þessi,

b. uppráttur af fyrirhugaðri framkvæmd og afstöðu hennar í landi þar sem fram koma mörk framkvæmdasvæðis, mannvirki sem fyrir eru á svæðinu og upplýsingar um fyrirhugaða framkvæmd,

c. upplýsingar um hvernig fyrirhuguð framkvæmd fellur að gildandi skipulagsáætlunum,

d. lýsing á staðhátum, landslagi, gróðurfari og landnotkun og hvort fyrirhugað framkvæmdasvæði sé á eða nærri verndarsvæðum, sbr. 2 tölul. 2. viðauka við lög þessi,

e. lýsing á hvaða þættir framkvæmdar og/eða rekstrar valda helst áhrifum á umhverfið, sbr. 3. tölul. 2. viðauka við lög þessi

f. upplýsingar um fyrirliggjandi álit umsagnaraðila og annarra eftir eðli máls sem framkvæmdaraðili kann að hafa leitað eftir.

Um er að ræða sömu gögn og gerð hefur verið krafa um að framkvæmdaaðili skili inn með tilkynningaskyldum framkvæmdum í 2. viðauka núgildandi laga og kveðið er á um í 10. gr. reglugerðar nr. 1123/2005.

Ennfremur er kveðið á um að Skipulagsstofnun beri að fara eftir viðmiðum þeim sem fram koma í 2. viðauka við ákvörðun um matsskyldu og einnig ber Skipulagsstofnun að leita álits leyfisveitenda, framkvæmdaraðila og annarra eftir eðli máls hverju sinni. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá nógildandi lögum.

Í 3. mgr., sem verður 4. mgr. 6. gr. laganna, er lagt til að tekin verði upp flokkur C sem er nýr flokkur framkvæmda en undir hann falla framkvæmdir sem ekki hafa verið tilkynningaskyldar fram að þessu. Um er að ræða framkvæmdir þær sem ESA gerði athugasemdir við að féllu utan við gildissvið nógildandi laga og væru þar með ekki metnar eftir þeim viðmiðum sem fram koma í nógildandi 3. viðauka laganna. Gerð er ráð fyrir að þessar framkvæmdir fá einfaldari og fljótlegri málsmeðferð en framkvæmdir þær sem falla undir flokk B. Eins og með framkvæmdir þær er falla undir B flokk er lagt til að tímafrestur sá sem Skipulagsstofnun hefur til að tilkynna hvort að framkvæmd sé háð mati byrji ekki að líða fyrir en fullnægjandi gögn hafa borist stofnunni. Með fullnægjandi gögnum er átt við að gögnin séu endanleg gögn sem Skipulagsstofnun geti byggt ákvörðun sína um matsskyldu á. Í samræmi við að gert sé ráð fyrir einfaldari og fljótlegri málsmeðferð framkvæmda sem falla undir flokk C er gerð lágmarkskrafa til þeirra gagna sem fylgja skulu tilkynningu um framkvæmd. Þau gögn sem fylgja skulu tilkynningu um framkvæmd sem fellur undir C flokk eru eftirfarandi ef við á:

a. Stutt og hnitmiðuð lýsing á fyrirhugaðri framkvæmd, umfangi og helstu framkvæmda- og rekstrarþáttum og helstu mögulegu umhverfisáhrifum,

b. uppdráttur af fyrirhugaðri framkvæmd og afstöðu hennar í landi þar sem fram koma mörk framkvæmdasvæðis og mannvirki sem fyrir eru á svæðinu,

c. stutt lýsing á staðháttum og hvort fyrirhugað framkvæmdasvæði sé á eða nærri verndarsvæðum, sbr. 2. tölul. 2. viðauka við lög þessi,

Mun verða kveðið á um gögn þessi í reglugerð eins og er varðandi tilkynningaskyldar framkvæmdir nógildandi laga.

Eins og með framkvæmdir sem falla undir flokk B er lagt til að Skipulagsstofnun fari eftir viðmiðum þeim sem fram koma í 2. viðauka við ákvörðun um matsskyldu.

Gert er ráð fyrir styttri tímafrestum varðandi framkvæmdir sem falla undir flokk C. Í stað fjögurra vikna frests sem Skipulagsstofnun hefur, samkvæmt nógildandi lögum, til að tilkynna um hvort að framkvæmd sé háð mati á umhverfisáhrifum er kveðið á um tveggja vikna frest þó með möguleika á lengingu um eina viku ef Skipulagsstofnun telur nauðsynlegt að leita álits leyfisveitanda, framkvæmdaaðila og annarra aðila. Ekki er gert ráð fyrir að Skipulagsstofnun leiti alltaf álits leyfisveitenda, framkvæmdaraðila og annarra eins og gerð er krafa um varðandi þær framkvæmdir sem falla undir B flokk heldur verður Skipulagsstofnun það heimilt ef stofnunin telur það nauðsynlegt. Búist er við að í mörgum tilfellum muni Skipulagsstofnun geta afgreitt mál án nokkurs eða fulls umsagnarferlis. Verði umsagna óskað af hálfu Skipulagsstofnunar mun sá frestur sem Skipulagsstofnun hefur til að taka ákvörðun um matsskyldu lengjast um eina viku. Gert er ráð fyrir að ákvörðun Skipulagsstofnunar sé kæránleg eins og verið hefur um ákvarðanir Skipulagsstofnunar varðandi tilkynningaskyldar framkvæmdir í nógildandi lögum.

Um 5. gr.

Í 5. gr. er lögð til breyting á 3. mgr. 6. gr. laganna, sem verður 5. mgr. 6. gr. laganna, en í stað þess að aðeins almenningi sé heimilt að tilkynna framkvæmd eða bera fram fyrirspurn er öllum það heimilt. Algengt er að framkvæmdaaðilar vilji afla sér upplýsinga um hvort að framkvæmd sé matsskyld áður en framkvæmd er formlega tilkynnt inn. Eðlilegra þykir því að öllum sé heimilt að tilkynna framkvæmd og bera fram fyrirspurn um matsskyldu framkvæmda. Einnig er lagt til að í stað 2. viðauka standi 1. viðauki.

Um 6. gr.

Í 6. gr. er lögð til breyting á 7. gr. laganna. Í stað 1. og 2. viðauka kemur 1. viðauki og í stað 3. viðauka kemur 2. viðauki.

Um 7. gr.

Í 7. gr. er lögð til breyting á 1. másl. 2. mgr. 13. gr. þar sem lagt er til að í stað þess að vísað sé til 1. mgr. verði vísað til A flokks. Einnig er lagt til að nýr málsliður verði tekinn upp sem verði 3. mgr. 13. gr. nógildandi laga sem segir að við útgáfu leyfis til framkvæmda skv. flokki B eða C skuli leyfisveitandi kynna sér tilkynningu framkvæmdaraðila og ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu framkvæmdarinnar.

Rétt þykir að skýra betur skyldur leyfisveitanda varðandi þær framkvæmdir sem falla undir B og C flokk. Í 1. mgr. 13. gr. segir að ekki megi gefa út framkvæmdaleyfi fyrr en Skipulagsstofnun hafi gefið út álit um mat á umhverfisáhrifum eða tekið ákvörðun um að framkvæmd sé ekki matsskyld. Í 2. mgr. er kveðið á um að leyfisveitandi kynni sér matsskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og taka rökstudda afstöðu til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum hennar. Lúta skyldur leyfisveitanda til að taka tillit til niðurstöðu Skipulagsstofnunar við auglýsingu framkvæmdaleyfis því aðeins að matsskyldum framkvæmdum. Talið er eðlilegt að þær skyldur leyfisveitanda varði einnig tilkynningaskyldar framkvæmdir. Mikilvægt er að leyfisveitanda sé ljóst að sú framkvæmd sem hann sé að veita leyfi fyrir sé eins og hún var kynnt til Skipulagsstofnunar. Þá er einnig oft í ákvörðun Skipulagsstofnunar varðandi ákvörðun um matsskyldu tilgreindar mótvægisaðgerðir eða ábendingar um verklag sem æskilegt er að framkvæmdarleyfishafi kynni sér áður en leyfi er gefið út.

Um 8. gr.

Í 8. gr. er lögð til breyting á 1. mgr. 14. gr. laganna. Í stað 2. viðauka kemur flokkur B og flokkur C í 1. viðauka.

Um 9. gr.

Í 9. gr. er lögð til breyting á 1. og 2. viðauka laganna. Í stað tveggja viðauka, 1. og 2. viðauka, kemur einn viðauki, 1. viðauki. Eru þær framkvæmdir sem áður var að finna í 1. viðauka að finna undir flokki A og eru þær framkvæmdir sem áður var að finna í 2. viðauka að finna í flokki B. Til verður nýr framkvæmdaflokkur, flokkur C, þar sem er að finna framkvæmdir sem ekki hafa áður verið tilkynningaskyldar. Er framkvæmdunum skipt upp í flokka framkvæmda en um er að ræða sömu framkvæmdaflokka og finna má í nógildandi 2. viðauka laganna.

1. kafli Landbúnað, skógrækt og fiskeldi.

Í lið 1.01 er lagt til að framkvæmd til endurskipulagningar á landareignum í dreifbýli sem taki til stærra landsvæðis en 20 ha. falli undir flokk B en ákvæði þetta er að finna í nógildandi a-lið 1. tölul. 2. viðauka laganna.

Í lið 1.02 er gerð tillaga um að framkvæmdir til endurskipulagningar á landareignum í dreifbýli á landsvæði sem er allt að 20 ha falli í flokk C en um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA.

Í lið 1.03 er lagt til að framkvæmdir til að leggja óræktað land eða lítt snortið svæði undir þaulnýttinn landbúnað falli undir flokk B en ákvæði þetta er að finna í nógildandi b-lið 1. tölul. 2. viðauka laganna.

Í lið 1.04 er gerð tillaga um að vatnsstjórnunarframkvæmdir vegna landbúnaðar, þar með taldar áveitu- og framræsluframkvæmdir, sem hafa áhrif á 10 ha svæði eða stærra eða eru á verndarsvæðum falli undir flokk B. Ákvæði þetta er að finna í c-lið 1. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að orðalag ákvæðisins verði gert skýrara með því að bæta við orðunum „sem hafa áhrif á“.

Í lið 1.05 er að finna nýtt ákvæði sem tilkomið er vegna athugasemda ESA en þar er gerð tillaga um að vatnsstjórnunarframkvæmdir vegna landbúnaðar, þar með taldar áveitu- og framræsluframkvæmdir, sem hafa áhrif á allt að 10 ha svæði falli undir flokk C.

Í lið 1.06 er lagt til að nýræktun skóga á 50 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum sem breytir fyrri landnotkun og ruðningur á náttúrulegum skógi, sem breytir fyrri landnotkun falli í flokk B. Í tilskipun 85/337/EEC sem breytt var með tilskipun 97/11/EC segir í tölul. 1(d) í 2. viðauka tilskipunarinnar að skógrækt og skógarruðningur sem hefur þann tilgang að breyta landnotkun (e. Initial afforestation and deforestation for the purposes of conversion to another type of land use) sé tilkynningaskyld framkvæmd. Ákvæði um tilkynningaskyldu nýræktun skóga og ruðnings á skógi er að finna í nógildandi d-lið 1. tölul. 2. viðauka laganna en með þeim takmörkunum að tilkynningaskylda á nýræktun skóga hefur miðast við 200 ha. og tilkynningaskylda skógarruðnings hefur miðast við að um náttúrulegan skóg sé að ræða. Er hér gerð tillaga um að tilkynningaskylda um nýræktun skóga muni verða við 50 ha. eða stærra svæði eða verndarsvæði ef um er að ræða breytingu á fyrri landnotkun. Einnig er gerð tillaga um að skógarruðningur á náttúrulegum skógi verði tilkynningaskyld framkvæmd ef um breytingu á fyrri landnotkun er að ræða. Er fyrirmyndin að miða við 50 ha. varðandi tilkynningaskyldu framkvæmdarinnar sótt til Noregs.

Skógrækt á Íslandi felur í sér breytta landnýtingu þar sem ræktunin hefur í för með sér miklar breytingar á vistkerfi og landslagi. Ísland staðfesti samninginn um líffræðilega fjölbreytni árið 1992 og samþykkti einnig stefnumörkun Íslands um framkvæmd Samningsins um líffræðilega fjölbreytni árið 2008. Með gerð stefnumörkunarinnar er unnið að því að innleiða markmið samningsins í íslenska stjórnvísu og skal sú stefnumörkun vera heildarrámmi um stefnumótun stjórnvalda sem lýtur að verndun og sjálfbærri nýtingu líffræðilegrar fjölbreytni landsins. Í ljósi þess ætti oftast að tilkynna skógræktarframkvæmdir til Skipulagsstofnunar, þar sem það myndi auka líkur á að tekin verði upplýst ákvörðun um hvort og hvernig haga eigi skógræktarframkvæmd m.a. með tilliti til líffræðilegrar fjölbreytni. Einnig kemur fram í stjórnarsáttmála núverandi ríkisstjórnar frá 10. maí 2009 m.a. að staðfesta eigi Landslagssáttmála Evrópu með það að markmiði að vernda landslagsheildir og ósnortin víðerni. Landslagssáttmálinn leggur ríka áherslu á að við áætlanagerð og framkvæmdir eigi að huga að hvernig þær geti haft áhrif á landslag. Þá má einnig benda á áhrif skógræktar á víðerni. Nýræktun skóga eru mannanna verk og því myndi skógrækt innan ósnortinna víðerna og/eða í 5 km fjarlægð frá þeim teljast til ummerkja mannsins þar sem náttúran þróast ekki án álags af mannlegum umsvifum. Nýræktun skóga getur því skert ósnortin víðerni sbr. skilgreiningu hugtaksins í náttúruverndarlögum.

Í frumvarpi til laga um mat á umhverfisáhrifum sem lagt var fram á Alþingi á 125. löggjafarþingi sem síðar varð að lögum nr. 106/2000 var lagt til að stærðarviðmið yrðu 40 ha. Ákvæði frumvarpsins breyttist í meðförum umhverfisnefndar og voru stærðarviðmið ákveðin 200 ha. Í frumvarpi til laga um breytingu á lögum um mat á umhverfisáhrifum sem lagt var fram á Alþingi á 131. löggjafarþingi og síðar varð að lögum nr. 74/2005 var lagt til að stærðarviðmiðin yrðu 50 ha. Breyttist frumvarpið í meðförum umhverfisnefndar og stærðarviðmið voru ákveðin óbreytt þ.e. 200 ha. Í umsögn Skógræktar ríkisins um frumvarpið til umhverfisnefndar Alþingis kemur fram að reynslan sýni að flestir skógræktendur skipuleggi skógræktarsvæði sem séu minni

en 200 ha til að forðast þann kostnað sem tilkynning vegna mats á umhverfisáhrifum hafi í för með sér. Verði mörkin sett við 50 ha muni skógræktendur einfaldlega skipuleggja sína skógrækt á svæðum sem séu innan við 50 ha. Ennfremur segir að á undanförunum árum hafi gerð skógræktaráætlana verið forsenda fyrir framkvæmdum við nýræktun skóga. Við gerð þessara áætlana sé leitast við að fella skógræktina sem best að landslagi og staðháttum. Út frá ásýnd lands, líffræðilegri fjölbreytni og hagkvæmni telja flestir heppilegra að rækta stór, samfelld skógarsvæði og þá skilja eftir önnur stór, samfelld svæði skóglaus. Ef viðmiðunarmörk nýskóga í lögum um mat á umhverfisáhrifum verði færð niður í 50 ha muni reynast erfiðara að ná þessu markmiði. Þrátt fyrir að í umsögn þessari komi fram að skógræktaráætlanir séu forsendur nýræktunar skóga hefur engin skógræktaráætlun hlotið málsmeðferð skv. lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana. Það má benda á að stór hluti af þeirri vinnu sem skógræktandi þarf væntanlega að leggja fram í skógræktaráætlun getur nýst sem efniviður í tilkynningu til Skipulagsstofnunar og því ætti umframkostnaður vegna tilkynningar framkvæmdar ekki að verða mjög hár.

Með því að lækka viðmið tilkynningaskyldu skógræktarverkefna verða þau jafnframt viðfangsefni skipulagsáætlana sem eru háð lögum um umhverfismat áætlana. Skógrækt getur haft áhrif á landslag og víðerni og með því að lækka stærðarviðmið tilkynningaskyldu skógræktar í 2. viðauka laganna ættu fleiri skógræktaráform að hljóta málsmeðferð umhverfismats áætlana og mats á umhverfisáhrifum framkvæmda. Ennfremur er verið að færa ákvæðið nær ákvæði tilskipunarinnar þar sem engin stærðarmörk eru tilgreind. Þar sem gerð er tillaga um að skógræktarverkefni undir 50 ha falli í flokk C er ljóst að öll skógræktarverkefni verða tilkynningaskyld í samræmi við tilskipun 85/337/EEC.

Óljóst hefur verið hvað felst í hugtakinu skógarruðningur. Hvergi er í íslenskum lögum eða reglugerðum að finna skilgreiningu á skógarruðningi. Skógrækt ríkisins byggir á alþjóðlegum skilgreiningum og viðmiðum og er lagt til að sú skilgreining verði notuð við mat á umhverfisáhrifum skógarruðnings en hún er eftirfarandi: Ruðningur á náttúrulegum skógi sem felur í sér varanlega eyðingu skógar (trjákennds gróðurs) sem fullvaxinn getur náð a.m.k. 2 m hæð, er að a.m.k. 0,5 ha að flatarmáli og þekur a.m.k. 10% svæðis.

Í lið 1.07 eru lögð til þau nýmæli að nýræktun skóga á allt að 50 ha svæði, sem breyti fyrri landnotkun falli í flokk C. Er breyting þessi tilkomin vegna athugasemda ESA. Varðandi rökstuðning að öðru leyti vísast til umfjöllunar um lið 1.06.

Í lið 1.08 er fjallað um uppgræðslu lands á verndarsvæðum og/eða víðernum. Er um að ræða breytingu á ákvæði núgildandi laga sem er að finna í e-lið 1. tölul. 2. viðauka. Lagt er til að uppgræðsla lands á víðernum verði einnig gerð tilkynningaskyld framkvæmd. Landgræðsla er mannanna verk og getur það ráðist af tegundum plantna, er notaðar eru til landgræðslu, um hvort og hversu mikið landgræðslusvæði fellur að umhverfi sínu. Eðlilegt þykir að slík framkvæmd sé tilkynnt inn til ákvörðunar um mat á umhverfisáhrifum. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falla undir flokk B.

Í lið 1.09 er fjallað um þauleldi alifugla og svína. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá núgildandi f-lið 1. tölul. 2. viðauka og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk A til samræmis við tilskipun 85/337/EEC.

Í lið 1.10 er gerð tillaga um nýtt ákvæði sem þar sem kveðið er á um að þauleldi búfjár, utan þess sem tilgreint er í flokki A sbr. tölulið 1.09, skuli falla undir flokk B. Samkvæmt 3. tölul. 1. gr. búnaðarlaga nr. 70/1998 er skilgreining á "búfé" að um sé að ræða hross, nautgripi, sauðfé, geitur, svín, loðdýr, kanínur og alifuglar, auk þess eldisfiskar og önnur dýr sem haldin eru til nytja. Er breyting þessi í samræmi við tilskipun 85/337/EEC.

Í lið 1.11 er lagt til að þauleldi á fiski þar sem ársframleiðsla er 200 tonn eða meiri og fráveita til sjávar eða þar sem ársframleiðsla er 20 tonn eða meiri og fráveita í ferskvatn falli undir flokk B. Um óbreytt ákvæði nógildandi laga er að ræða en ákvæði þetta að finna í g-lið 1. tölul. 2. viðauka.

Í lið 1.12 er um nýmæli að ræða þar sem lagt er til að þauleldi á fiski þar sem ársframleiðsla er minni en 200 tonn og fráveita er til sjávar eða þar sem ársframleiðsla er minni en 20 tonn og fráveita í ferskvatn falli undir flokk C. Eru nýmæli þessi tilkomin vegna athugasemda ESA.

Í lið 1.13 er að finna óbreytt ákvæði frá h-lið 1. tölul. 2. viðauka nógildandi laga þar sem kveðið er á um endurheimtu lands frá hafi. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

2. kafli Námuiðnaður.

Í lið 2.01 er kveðið á um efnistöku og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska 50.000 m² svæði eða stærra eða efnismagn er 150.000 m³ eða meira. Um er að ræða breytingu á ákvæði því sem finna má í 21. tölulið 1. viðauka nógildandi laga. Talið er brýnt að haugsetning efnis fái á allan hátt sömu málsmeðferð og efnistaka enda ljóst að um sambærileg umhverfisáhrif er að ræða af hvoru tveggja. Má benda á nauðsyn þessarar viðbótar hvað snertir haugsetningar efnis úr jarðgöngum (hvort heldur vegna virkjana eða vegagerðar) og ekki síður varðandi haugsetningu efnis sem fellur t.d. til frá húsagrunnum á stærri þéttbýlissvæðum. Lagt er til að framkvæmdin falli í A flokk.

Í lið 2.02 er fjallað um efnistöku og/eða haugsetningu á verndarsvæðum en þar er um að ræða nýtt ákvæði. Í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 106/2000 var efnistaka á verndarsvæðum tilkynningaskyld framkvæmd en í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 74/2005 var ákvæðið fellt niður og eru engar skýringar á þeirri niðurfellingu að finna í athugasemdum með því frumvarpi. Rétt er því talið að efnistaka á verndarsvæðum verði aftur bætt við nógildandi lög enda getur lítil efnistaka á verndarsvæði haft mikil neikvæð umhverfisleg áhrif í för með sér, svo sem vegna áhrifa á fornminjar og þar sem framkvæmdir fara inn á hraun. Er verndarsvæði skilgreint í iii lið 2. tölul. 3. viðauka nógildandi laga. Í frumvarpi þessu er lögð til breyting á (a) lið ákvæðisins þannig að í stað friðlýstra náttúruminja og svæða sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd segi: Friðlýstar náttúruminjar og svæði sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd., þar á meðal svæði á náttúruminjaskrá og náttúruverndaráætlun og náttúrufyrirbæri sem falla undir ákvæði 37. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999. Rétt þykir að haugsetning á verndarsvæðum verði einnig tilkynningaskyld framkvæmd og vísast til ofangreindra raka í lið 2.02. Lagt er til að framkvæmdin falli í B flokk.

Í lið 2.03 er gerð tillaga um efnistöku og/eða haugsetningu á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska stærra en 25.000 m² svæði eða efnismagn er meira en 50.000 m³. Efnistaka og/eða haugsetning þar sem fleiri en einn efnistökuastaður og/eða haugsetningastaður vegna sömu framkvæmdar og á sama svæði ná samanlagt yfir 25.000 m². Hér er um að ræða breytt ákvæði a-liðar 2. tölul. 2. viðauka nógildandi laga en rétt þykir að ákvæðið eigi einnig við um haugsetningu og vísast til ofangreindra raka í lið 2.02. Gerð er tillaga um að framkvæmdir þessar falli undir flokk B.

Í lið 2.04 er gerð tillaga um efnistöku og/eða haugsetningu á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska minna en 25.000 m² svæði eða efnismagn er minna en 50.000 m³. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og gert er ráð fyrir að framkvæmdir þessar falli undir flokk C. Rétt þykir að ákvæðið eigi einnig við um haugsetningu og vísast til ofangreindra raka í lið 2.02.

Í lið 2.05 er fjallað um neðanjarðarnámur og er um óbreytt ákvæði að ræða frá nágildandi lögum. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B en ákvæðið er að finna í b-lið 2. tölul. 2. viðauka nágildandi laga.

Í lið 2.06 er fjallað um djúpbörðun en börðun til að kanna stöðugleika jarðvegs er þar undanskilin. Í nágildandi lögum er í v. lið c-liðar 2. tölul. 2. viðauka tekið fram að frátalið djúpbörðun sé börðun til að kanna stöðugleika jarðvegs. Þykir fara betur að setja undantekningu þá ekki sem sérstakan lið heldur að tiltaka hana í fyrirsögn ákvæðisins. Þessi liður skiptist í sex undirliði, fimm liði sem eru nánast óbreyttir frá nágildandi lögum og einn lið sem í er að finna nýmæli.

Í lið i. er fjallað um börðun á vinnsluholum og rannsóknarholum á háhitasvæðum. Undanþegnar eru grannar borholur í vöktunar- eða könnunarskyni. Ástæða þess er að yfirleitt krefjast borholur í vöktunar- eða könnunarskyni ekki sérstaks borplans. Yfirleitt er ekki þörf á veglagningu, notkun skolvatns er lítil sem og magn borsvarfs. Slíkar holur eru ekki látnar blása og það fylgja þeim hvorki gufustrókar, hávaði eða jarðhitavökvi sem getur haft neikvæð áhrif á vistkerfi. Þarna er um óbreytt ákvæði að ræða sem er að finna í i-lið c- liðar 2. tölul. 2. viðauka nágildandi laga og fellur framkvæmdin því undir flokk B.

Liður ii. fjallar um börðun eftir jarðhita á lághitasvæðum þar sem ölkeldur, laugar eða hverir eru á yfirborði eða í næsta nágrenni. Þarna er um óbreytt ákvæði að ræða sem er að finna í ii-lið c- liðar 2. tölul. 2. viðauka nágildandi laga og fellur framkvæmdin því undir flokk B.

Liður iii. fjallar um börðun fyrir geymslu kjarnorkuúrgangs. Þarna er um óbreytt ákvæði að ræða sem er að finna í iii-lið c- liðar 2. tölul. 2. viðauka nágildandi laga og fellur framkvæmdin því undir flokk B.

Í lið iv. er fjallað um vinnslu og rannsóknarboranir vegna kolvetnis utan netlaga og innan efnahagslögsögu og landgrunnsmarka. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá nágildandi lögum sem er að finna í vi-lið c- liðar 2. tölul. 2. viðauka og fellur því framkvæmdin undir flokk B.

Liður v. fjallar um börðun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna að minnsta kosti 100 l/sek., Þarna er um breytingu að ræða frá nágildandi lögum. Í iv-lið c-liðar 2. tölul. 2. viðauka nágildandi laga segir að átt sé við börðun eftir neysluvatni miðað við 2 milljóna m³ ársnotkun eða meira. Gerði ESA athugasemd við að með orðanotkuninni neysluvatn væri verið að undanskilja grunnvatn sem væri borað eftir í öðrum tilgangi og þar með væri ákvæði tilskipunarinnar ekki uppfyllt. Í ljósi þess þykir rétt að víkka út orðalag ákvæðisins og láta það ná til vatns í stað eingöngu neysluvatns. Einnig þykir rétt að breyta mælieiningu úr rúmmetrum, m³, í lítra á sekúndu, l/sek í samræmi við almenna hugtakanotkun á Íslandi. Þar sem framkvæmdin fellur undir 2. viðauka í nágildandi lögum fellur framkvæmdin undir flokk B.

Í lið vi. er um að ræða nýtt ákvæði sem tilkomin er vegna athugasemda ESA og fjallar það um börðun eftir vatni þar sem gert er ráð fyrir að vinna allt að 100 l/sek. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 2.07 er fjallað um iðjuver ofanjarðar sem nema kol, jarðolíu, jarðgas og málmgrýti, svo og jarðbiksleir. Í d-lið 2. tölul. 2. viðauka nágildandi laga segir að ákvæðið eigi aðeins við um jarðvarmavirkjanir. Gerði ESA athugasemdir við þennan lið en fram kemur að með því að tilgreina jarðvarmavirkjanir sé verið að undanskilja aðrar tegundir iðjuvera og því sé ákvæði tilskipunarinnar ekki uppfyllt. Rétt þykir því að breyta ákvæðinu og því er lagt til að ákvæðið eigi ekki aðeins við um jarðvarmavirkjanir. Þar sem framkvæmdin fellur undir d-lið 2. tölul. 2. viðauka í nágildandi lögum er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

3. kafli Orkuíðnaður.

Í lið 3.01 er fjallað um olúhreinsunarstöðvar (þó ekki fyrirtæki sem framleiða eingöngu smurólúur úr hráolíu) og mannvirki fyrir kolagösun og þéttingu úr a.m.k. 500 tonnum af kolum eða jarðbiksleir á dag. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá núgildandi lögum sem fellur undir 1. tölul. 1. viðauka og því er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.02. er kveðið á um jarðvarmavirkjanir og önnur varmaorkuver með 50 MW uppsett varmaafli eða meira og önnur orkuver með 10 MW uppsett rafafli eða meira. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá núgildandi lögum sem er að finna í 2. tölul. 1. viðauka og lagt er því til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.03 er fjallað um kjarnorkuver og aðrir kjarnakljúfa, einnig þegar slík orkuver eða kjarnakljúfar (kjarnorkuver og aðrir kjarnakljúfar teljast ekki lengur til slíkra stöðva þegar öll kjarnakleyf efni og önnur geislaefni efni hafa verið endanlega fjarlægð af staðnum) eru rifin niður eða tekin úr notkun (nema rannsóknastöðvar með yfir 1 kW heildarhitaafköst þar sem fram fer umbreyting á kjarnakleyfum efnum og tímgunarefnum). Um er að ræða óbreytt ákvæði frá núgildandi lögum sem fellur undir 3. tölul. 1. viðauka og því er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.04 er fjallað um stöðvar þar sem geisluð kjarnakleyf efni eru endurunnin. Stöðvar til framleiðslu eða auðgunar kjarnakleyfra efna, til vinnslu geislaðra kjarnakleyfra efna eða mjög geislavirks úrgangs, til endanlegrar geymslu á geisluðum kjarnakleyfum efnum, eingöngu til endanlegrar geymslu á geislavirkum úrgangi eða eingöngu til geymslu (til meira en tíu ára) á geisluðum kjarnakleyfum efnum eða geislavirkum úrgangi annars staðar en á framleiðslustað. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá núgildandi lögum sem fellur undir 4. tölul. 1. viðauka og því er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.05 er kveðið á um að stöðvar til vinnslu og geymslu á geislavirkum úrgangi, öðrum en þeim sem tilgreindur er í flokki A tölulið 3.04, sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða viðbót við g-lið 3. tölul. 2. viðauka núgildandi laga sem segir stöðvar til vinnslu og geymslu á geislavirkum úrgangi. Sú viðbót sem lögð er til að bætt verði við textann er í samræmi við lið 3(g) í viðauka 2 í tilskipun 85/337/EEC. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.06 er fjallað um vinnslu á meira en 500 tonnum á dag af jarðolíu og meira en 500.000 m³ af jarðgasi á dag. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá núgildandi lögum sem fellur þar undir 16. tölul. 1. viðauka og gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.07 er kveðið á um iðjuver til framleiðslu á rafmagni, gufu og heitu vatni og varmavinnsla úr jarðhitasvæðum sem nemur 2.500 kW hráafli eða meira. Um er að ræða breytt ákvæði frá núgildandi lögum sem fellur þar undir a-lið 3. tölul. 2. viðauka. Þar er vatnsorkuver talið upp en betur þótti fara á að setja það sem sér lið 3.23 og 3.24. Gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.08 er kveðið á um loftlínur til flutnings á raforku með 66 kV spennu eða hærri. Sæstrengir til flutnings á raforku með 132 kV spennu eða hærri og eru 20 km eða lengri. Um er að ræða breytingu á ákvæði núgildandi laga sem rekja má til athugasemda ESA er luttu að núgildandi ákvæði 22. tölul. 1. viðauka laganna þar sem kveðið er á um að loftlínur utan þéttbýlis séu matsskyldar. Samkvæmt 20. tölul. viðauka I í tilskipun 85/337/EEC eru loftlínur til flutnings á raforku með 220 kV spennu eða hærri sem eru 15 km lengri matsskyldar óháð staðsetningu. Gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk A sem er í samræmi við tilskipun 85/337/EEC.

Í lið 3.09 er kveðið á um að flutningskerfi gass, gufu eða heits vatns; lagning niðurgrafinna háspennustrengja utan þéttbýlis sem eru 10 km eða lengri; loftlínur til flutnings á raforku á verndarsvæðum; og sæstrengir utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki A samkvæmt töluliði 3.08 séu tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða breytingu á núgildandi b-lið 3.

tölul. 2. viðauka laganna þar sem segir að lagning jarðstrengja utan þéttbýlis sem eru 10 km eða lengri séu tilkynningaskyld framkvæmd. Í umfjöllun um „niðurgrafna“ strengi er átt við framkvæmdir sem fela í sér að grafa þarf góðan skurð með gröfu. Oft á tíðum þarf að leggja vegslóða meðfram skurðinum sem þarf að geta borið þung tæki og þörf er á aðfluttu efni til framkvæmdanna. Fram að þessu hefur viðmiðið verið að grafa þurfi alla strengi sem eru 66 kV og stærri í jörðu. Minni strengir (33 kV, 11 kV og minni) eru að öllu jöfnu plægðir niður ef um plægjanlegt land er að ræða, ellegar grafnir niður. Rask vegna strengja sem plægðir eru niður er mun minna en vegna niðurgrafinna strengja og því hefur hingað til ekki verið litið svo á að plægðir strengið flokkist sem niðurgrafnir. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B sem er í samræmi við nógildandi lög og texta tilskipunar 85/337/EEC.

Í lið 3.10 er kveðið á um lagningu niðurgrafinna háspennustrengja í jörð utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki B samkvæmt töluliði 3.09. Loftlínur til flutnings á raforku utan þeirra sem tilgreindir eru í flokki A samkvæmt töluliði 3.08 og flokki B samkvæmt töluliði 3.09. Þarna er um nýmæli að ræða sem tilkomin er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmdirnar falli í flokk C.

Í lið 3.11 er lagt til að lagning leiðsla sem eru 1 km eða lengri og 50 cm í þvermál eða meira til flutnings á gasi eða vökvum sem eru eldfimir eða hættulegir umhverfi sé matsskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá 18. tölulið 1. viðauka nógildandi laga og því er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.12 er kveðið á um að lagning leiðsla sem eru 1 km eða lengri og 50 cm í þvermál eða meira til flutnings á koltvísýringi (CO₂) sem binda á í jarðlög, ásamt þrýstiaukadælu sé matsskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem kemur inn í tilskipun 85/337/EEC með tilskipun 2009/31/EC. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 3.13 er kveðið á um leiðslur til flutnings á olfu og gasi og til flutnings koltvísýringi (CO₂) til bindingar í jarðlögum á verndarsvæðum (framkvæmdir sem ekki falla undir flokk A samkvæmt tölul. 3.12). Um nýmæli er að ræða þar sem kveðið er á um flutning á CO₂. Það ákvæði kemur inn í tilskipun 85/337/EEC með tilskipun 2009/31/EC. Annar hluti ákvæðisins er óbreyttur og er að finna í nógildandi g-lið 10. tölul. 2. viðauka. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir framkvæmdarflokk B.

Í lið 3.14 er kveðið á um leiðslur til flutnings á olfu og gasi og til flutnings koltvísýringi (CO₂) til bindingar í jarðlögum utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem kemur inn í tilskipun 85/337/EEC með tilskipun 2009/31/EC. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir framkvæmdarflokk C.

Í lið 3.15 er kveðið á um að geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin úr jarðolíu eða efnavörur með 50.000 m³ geymslugetu eða meira sé matsskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði 23. tölul. 1. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 3.16 er kveðið á um að geymsla á jarðgasi á verndarsvæðum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði sem er að finna í c-lið 3. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.17 er kveðið á um að geymsla á jarðgasi ofanjarðar utan verndarsvæða sé tilkynningarskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin er vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 3.18 er kveðið á um að neðanjarðargeymsla á eldfimu gasi á verndarsvæðum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá d-lið 3. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.19 er kveðið á um að neðanjarðargeymsla á eldfimu gasi utan verndarsvæða sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða nýmæli sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 3.20 er kveðið á um að geymsla jarðefnaeldsneytis ofanjarðar á verndarsvæðum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði sem er að finna í e-lið 3. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.21 er kveðið á um að geymsla jarðefnaeldsneytis ofanjarðar utan verndarsvæða sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 3.22 er kveðið á um gerð taflna úr kolum og brúnkolum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði sem er að finna í f-lið 3. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.23 er kveðið á um að vatnsorkuver með uppsett rafafli 200 kW eða meira séu tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða þar sem lagt er til að ákvæðið verði fært til samræmis við tilskipun 85/337/EEC. Í tilskipuninni eru vatnsorkuver tilgreindi í sér töluliði sbr. lið 3(h) í viðauka 2 en ekki blandað saman við ákvæði sem fjallar um iðjuver eins og er í nógildandi lögum sbr. b-lið 3. tölul. 2. viðauka. Lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.24 er kveðið á um að vatnsorkuver með uppsett rafafli allt að 200 kW sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 3.25 er kveðið á um að stöðvar sem nýta vindafl til raforkuframleiðslu (vindbú) með 2 MW uppsett rafafli eða meira sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði h-liðar 3. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 3.26 er kveðið á um að stöðvar sem nýta vindafl til raforkuframleiðslu (vindbú) með minna en 2 MW rafafli sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 3.27 er kveðið á um geymslusvæði fyrir koltvísýring (CO₂) sem binda á í jarðlög. Er um nýmæli að ræða sem tilkomin eru vegna tilskipunar 2009/31/EC sem breytir tilskipun 85/337/EC.

Í lið 3.28 er kveðið á um mannvirki sem hafa þann tilgang að fanga koltvísýring (CO₂) sem binda á í jarðlög, frá verksmiðjum eða iðjuverum sem heyra undir flokk A eða frá verksmiðjum eða iðjuverum þar sem árlegt heildarmagn koltvísýrings sem fangaður er nemur 1,5 megatonni eða meira. Er um nýmæli að ræða sem tilkomin eru vegna tilskipunar 2009/31/EC sem breytir tilskipun 85/337/EC.

Í lið 3.29 er kveðið á um mannvirki sem hafa þann tilgang að fanga koltvísýring (CO₂), sem binda á í jarðlög, frá verksmiðjum eða iðjuverum sem falla ekki undir flokk A samkvæmt tölulið 3.28.

4. kafli Framleiðsla og vinnsla málma.

Í lið 4.01 er kveðið á um að verksmiðjur þar sem fram fer frumbræðsla á steypujárni og stáli. Framleiðsla hrámálms, sem inniheldur ekki járn úr grýti, kirni eða afleiddu hráefni, fer fram með málmvinnsluaðferðum, efnafræðilegum aðferðum eða rafgreiningar aðferðum. Gerði ESA athugasemdir við að ákvæði 5. tölul. 1. viðauka nógildandi laga, þar sem kveðið er á um matsskyldu verksmiðju þar sem fram fer frumframleiðsla eða endurbæðsla á málmum, væri ekki sambærilegt við tilskipun 85/337/EEC. Ljóst er að það er verulegur munur á orðalagi tilskipunarinnar og íslenska ákvæðisins. Síðari hluti þess, eins og það kemur fyrir í nógildandi lögum, má skilja á þann veg að það gangi of langt og felli alla endurvinnslu málma með

uppbræðslu vegna formbreytingar undir ákvæðið en einnig er hægt að draga í efa að framleiðsla áls úr súráli falli undir ákvæðið. Án skýringa dugir ákvæði nógildandi laga ekki til að kveða upp úr með slík álitamál. Það er því nauðsynlegt að lagaákvæðið taki bæði til frumvinnslu málma úr málmgrýti og öðrum jarðefnum sem og frekari vinnslu (aðgreining og einangrun) málma úr efnasamböndum (t.d. rafgreining áls úr súráli og hreinsun kísils úr kísiloxíðum) án tillits til aðferða við málmvinnsluna. Hefur Skipulagsstofnun orðið að kveða upp úr með túlkun á því hvort tilteknar framkvæmdir falli undir 1. eða 2. viðauka laganna. Með skoðun lögskýringagagna þ.e. greinagerð með frumvarpi til laga um mat á umhverfisáhrifum og tilskipun 85/337/EEC hafa framkvæmdir ávallt verið túlkaðar í samræmi við tilskipunina. Rétt þykir því að taka ákvæðið upp eins og það kemur fyrir í tilskipuninni og lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk A.

Í lið 4.02 er kveðið á um að stöðvar til framleiðslu á 20 tonnum á dag eða meira af steypujárni og stáli (fyrsta og önnur bræðsla) ásamt samfelldri steypingu sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá a-lið 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.03 er kveðið á um að stöðvar til framleiðslu á allt að 20 tonnum á dag af steypujárni og stáli (fyrsta og önnur bræðsla) ásamt samfelldri steypingu sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 4.04 lið i, ii og iii er kveðið á um að stöðvar til vinnslu á járnkenndum málmum: heitvölsunarstöðvar, smiðjur með hömrnun og varnarhúðun með bræddum málmum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá i, ii og iii b-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.05 er kveðið á um að málmsteypusmiðjur fyrir járnkennda málma séu tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá c-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.06 er kveðið á um að stöðvar til bræðslu, einnig málmblendis, á járnlausum málmum öðrum en góðmálmum, einnig endurheimtum vörum (hreinsun, steypa í steypusmiðjum o.s.frv.) sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá d-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.07 er kveðið á um að stöðvar til vinnslu málma og plastefna ofan jarðar með rafgreiningar- og efnaaðferð sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá e-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.08 er kveðið á um að framleiðsla og samsetning vélknúinna ökutækja og framleiðsla á hreyflum í slík ökutæki sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá f-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.09 er kveðið á um að skipasmíðastöðvar sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða breytingu á g-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga þar sem kveðið er á um að stálskipasmíðastöðvar séu tilkynningaskyld framkvæmd. Í athugasemdum sínum gerði ESA athugasemdir við að ákvæðið ætti aðeins við um stálskipasmíðastöðvar. Hér er því lagt til að ákvæðið nái til allra skipasmíðastöðva og að framkvæmdin falli í flokk B.

Í lið 4.10 er kveðið á um að stöðvar sem eru 1 ha að stærð eða meira til smíða og viðgerða á loftförum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá h-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli í flokk B.

Í lið 4.11 er kveðið á um að stöðvar sem eru allt að 1 ha að stærð til smíða og viðgerða á loftförum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og gerð er tillaga um að framkvæmdin falli í flokk C.

Í lið 4.12 er kveðið á um að framleiðsla á járnbrautabúnaði sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá i-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.13 er kveðið á um að málm-mótun með sprengiefnum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá j-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 4.14 er kveðið á um að stöðvar til að brenna og glæða málmgrýti sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá k-lið, 4. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

5. kafli Steinefnaíðnaður.

Í lið 5.01 er kveðið á um að koxofnar (þurreiming kola) sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá a-lið, 5. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 5.02 er kveðið á um að sementsverksmiðjur séu tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá b-lið, 5. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 5.03 er kveðið á um að stöðvar til framleiðslu á gleri og trefjaefni sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá d-lið, 5. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 5.04 er kveðið á um að stöðvar til að bræða steinefni og framleiða steinefnatrefjar sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá e-lið, 5. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 5.05 er kveðið á um að framleiðsla á keramikvörum með brennslu, svo sem þakflísum, múrsteinum, eldföstum múrsteinum, flísum, leirmunum eða postulíni, 75 tonn á dag eða meira eða rúmtak ofns er 4 m³ eða meira sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá f-lið, 5. tölul. 2. viðauka nógildandi laga og er lagt til að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 5.06 er kveðið á um að framleiðsla á keramikvörum með brennslu, svo sem þakflísum, múrsteinum, eldföstum múrsteinum, flísum, leirmunum eða postulíni, allt að 75 tonn á dag eða rúmtak ofns er undir 4 m³ sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk C.

6. kafli Efnaiðnaður

Í lið 6.01, i - vi er kveðið á um efnaverksmiðjur sem framleiða lífrænt og ólífrænt hráefni, áburð sem inniheldur fosfór, köfnunarefni eða kalíum, grunnvörur fyrir plöntuvarnarefni og lífeyða, grunnlyfjavörur og sprengiefni. Um er að ræða óbreytt ákvæði sem finna má í 7. tölul. 1. viðauka nógildandi laga. Gerð er tillaga um að framkvæmdir þessar falli í flokk A.

Í lið 6.02 er kveðið á um meðferð á hálfunnum vörum og framleiðslu kemískra efna. Um er að ræða óbreytt ákvæði sem finna má í a-lið 6. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 6.03 er kveðið á um framleiðslu á varnarefnum og lyfjum, málningu og lakki, gúmmílíki og peroxíðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi b-lið 6. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 6.04 er kveðið á um geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin úr jarðolíu og önnur kemísk efni á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi c-lið 6. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 6.05 er kveðið á um geymslustöðvar fyrir jarðolíu, efni unnin úr jarðolíu og önnur kemísk efni utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

7. kafli Matvælaíðnaður.

Í lið 7.01 er kveðið á um vinnsla á olíu og fitu úr jurtum og dýrum á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi a-liðar 7. tölul. 2. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.02 er kveðið á um vinnsla á olíu og fitu úr jurtum og dýrum utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.03 er kveðið á um pökkun og niðursuðu á jurta- og dýraafurðum 75 tonn á dag eða meira á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi b-liðar 7. tölul. 2. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.04 er kveðið á um pökkun og niðursuðu á jurta- og dýraafurðum aðrar en þær framkvæmdir sem falla undir lið 7.03. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.05 er kveðið á um framleiðslu á mjólkurvörum 200 tonn á dag eða meira á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi c-liðar 7. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.06 er kveðið á um framleiðslu á mjólkurvörum aðrar en þær framkvæmdir sem falla undir lið 7.05. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.07 er kveðið á um öl- og maltgerð á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi d-liðar 7. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.08 er kveðið á um öl- og maltgerð utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.09 er kveðið á um framleiðslu á sætindum og sírópi á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi e-liðar 7. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.10 er kveðið á um framleiðslu á sætindum og sírópi utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.11 er kveðið á um sláturhús á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi f-liðar 7. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.12 er kveðið á um sláturhús utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.13 er kveðið á um stöðvar til sterkjuframleiðslu á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi g-liðar 7. tölul. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.14 er kveðið á um stöðvar til sterkjuframleiðslu utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.15 er kveðið á um fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur í þéttbýli með framleiðslugetu 1.000 tonn á sólarhring eða meiri. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi 24. tölul. 1. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk A.

Í lið 7.16 er kveðið á um fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur á verndarsvæðum og fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur í þéttbýli með framleiðslugetu 500 tonn á sólarhring eða meiri. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi h- liðar 7. tölu. 2. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.17 er kveðið á um fiskimjöls- og lýsisverksmiðjur utan þeirra sem falla undir flokk A samkvæmt tölulið 7.15 og flokk B samkvæmt tölulið 7.16. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

Í lið 7.18 er kveðið á um sykurverksmiðjur á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi i-liðar 7. tölu. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 7.19 er kveðið á um sykurverksmiðjur utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomið er vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk C.

8. kafli Textíl-, leður-, timbur- og pappírsmiðnaður.

Í lið 8.01, i og ii er kveðið á um verksmiðjur sem framleiða pappírsmiðnaðir úr timbri eða svipuðum trefjaefnum og verksmiðjur sem framleiða pappír og pappa og geta framleitt meira en 200 tonn á dag. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi i og ii lið 20. tölu. 1. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk A.

Í lið 8.02 er kveðið á um verksmiðjur til framleiðslu á pappír og pappa utan þeirra sem tilgreind eru í flokki A í lið 8.01. Um er að ræða breytingu á ákvæði nógildandi a- liðar 8. tölu. 2. viðauka laganna þar sem gerð er tillaga um að notað verði orðið verksmiðjur í stað iðnvera. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 8.03 er kveðið á um stöðvar þar sem fram fer formeðferð (t.d. þvottur, bleiking, mersivinna) eða litun trefja eða textílefna. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi b - liðar 8. tölu. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 8.04 er kveðið á um stöðvar þar sem fram fer sítun á húðum og skinnum. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi c - liðar 8. tölu. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 8.05 er kveðið á um stöðvar þar sem fram fer vinnsla og framleiðsla á sellulósa. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi d - liðar 8. tölu. 2. viðauka. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli í flokk B.

9. kafli Gúmmímiðnaður.

Í lið 9.01 er kveðið á um framleiðslu og meðferð á vörum úr gúmmílfíki. Um er að ræða óbreytt ákvæði 9. tölu. 2. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

10. kafli Grunnvirki.

Í lið 10.01 er kveðið á um iðnaðarframkvæmdir sem taka til stærra svæðis en 50 ha. en um er að ræða óbreytt ákvæði frá i-lið 25 tölu. 1. viðauka nógildandi laga. Í tilskipun 85/337/EEC tilheyrir framkvæmd þessi 2. viðauka en í nógildandi lögum er framkvæmdin matsskyld og fellur undir 1. viðauka. Í ljósi þess að gert er ráð fyrir í frumvarpi þessu að iðnaðarframkvæmdir sem taki til 50 ha. eða minna verði tilkynningaskyld framkvæmd er gerð tillaga um að iðnaðarframkvæmdir sem taka til stærra svæðis en 50 ha. verði flokkuð í samræmi við tilskipunina. Gerð er því tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.02 er kveðið á um iðnaðarframkvæmdir sem taki til 50 ha. svæðis eða minna. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 10.03 er kveðið á um byggingarframkvæmdir í þéttbýli, þar með talið verslunarmiðstöðvar, bílastæði, íþróttaleikvangar, háskólar, sjúkrahús, nýuppbygging hverfa og aðrar sambærilegar framkvæmdir. Í ii-lið 25 tölul. 1. viðauka nógildandi laga er kveðið á um að bygging verslunarmiðstöðva sem eru stærri en 40.000 m² og bygging bílastæðahúsa fyrir fleiri en 1.400 stæði sé matsskyld framkvæmd. Er sá töluliður byggður á grein 10(b) í viðauka II með tilskipun 85/337/EEC sem segir að byggingarframkvæmdir í þéttbýli m.a. bygging verslunarmiðstöðva og bílastæða (e. Urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks). Ljóst er að ii-liður 25. tölul. 1. viðauka laganna er skilgreindur mun þrengri en ákvæði tilskipunarinnar þar sem að í 25. tölul er aðeins fjallað um byggingu verslunarmiðstöðva og bílastæðahúsa en í tilskipuninni er kveðið á um byggingarframkvæmdir m.a. verslunarmiðstöðvar og bílastæði.

Hugtakið „Urban development projects“ í lið 10(b) tilskipunarinnar mætti þýða sem byggingarframkvæmdir í þéttbýli eða þróunarverkefni í þéttbýli og er hér gerð sú tillaga að hugtakið verði þýtt sem byggingarframkvæmdir í þéttbýli. Í tilskipuninni fellur ákvæðið undir flokkinn „Infrastructure projects“ sem hefur verið þýtt sem „Grunnvirki“. Af því má leiða að þær byggingarframkvæmdir sem átt sé við séu þær sem hafi áhrif á grunnvirki sem ætti að gefa vísbendingar um stærðarmörk framkvæmdanna.

Óljóst er hversu víðtækt ákvæðið er og eru litlar upplýsingar að hafa í texta ákvæðisins sjálfs um hvað sé átt við með byggingarframkvæmdum í þéttbýli né hvaða aðrar framkvæmdir eigi þar undir en verslunarmiðstöðvar og bílastæði. Eru aðildarríkin talin hafa ákveðið svigrúm til að ákveða hvaða verkefni eða framkvæmdir falli undir ákvæðið og virðast þær framkvæmdir vera ákveðnar í samræmi við efnahags- og félagslega þætti í hverju landi fyrir sig.

Leiðbeiningar varðandi túlkun á ákvæðinu er helst að sækja í dóma Evrópudómstólsins og í leiðbeiningar sem Evrópusambandið hefur gefið út um túlkun tilskipunarinnar frá árinu 2008. Þar er að finna samantekt á þeim atriðum sem vert er að skoða þegar metið er hvort að byggingarframkvæmd falli undir ákvæði laganna og byggir sú umfjöllun á dómaframkvæmd Evrópudómstólsins. Samkvæmt umfjölluninni geta eftirfarandi framkvæmdir fallið undir tölul. 10.3:

1. Framkvæmdir sem hafa svipuð einkenni og bílastæði og verslunarmiðstöðvar. Sem dæmi er nefnt bílageymsla fyrir rútur (e. bus garages)

2. Byggingarframkvæmdir eins og bygging íbúðahverfa, spítala, háskóla, íþróttaleikvanga, kvikmyndahúsa og leikhúsa. Þarna er um að ræða framkvæmdir sem oft eiga sér stað í þéttbýli og geta valdið svipuðum áhrifum á umhverfið.

3. Aðildarríki Evrópusambandsins hafa talið verslunarmiðstöðvar, bílastæði og einnig nýuppbyggingu hverfa, íþróttavanga, viðskipta-hverfi/skrifstofur, samgöngumiðstöðvar, háskóla, spítala, leikhús/kvikmyndahús, frístundabyggð/ íþróttamiðstöðvar (e. Holiday Village/Leisure centre) og jafnvel gróðurhús falla undir byggingarframkvæmdir í þéttbýli. Virðist meginreglan vera sú að þessar framkvæmdir eru yfirleitt staðsettar í þéttbýli og geta valdið vissum umhverfisáhrifum, eins og hávaða- og sjónmengun, aukningu umferðar sem tengist röskun við framkvæmdir t.d. á byggingum, upptaka lands, skerðingu landrýmis vegna lokunar og sjónræn áhrif.

Ekki er ljóst hvers vegna framkvæmd þessi hefur í nógildandi lögum fallið undir 1. viðauka en gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk B í samræmi við tilskipunina.

Í lið 10.04 er kveðið á um byggingu samgöngumiðstöðva fyrir margþátta samgöngustarfsemi. Um er að ræða breytt ákvæði frá nógildandi a-lið 10. tölul. 2. viðauka laganna en þar segir að bygging járnbrauta og samgöngumiðstöðva sé tilkynningaskyld framkvæmd. Lagt er til að járnbrautir séu felldar niður þar sem kveðið er á um tilkynningaskyldu járnbrauta í lið 10.19. Einnig er gerð tillaga um að texti ákvæðisins sé færður nær þeim texta sem finna má í tilskipuninni en þar segir á ensku „construction of railways and intermodal transshipments facilities, and of intermodal terminals (projects not included in Annex I)”. Gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 10.05 er kveðið á um flugvelli með 2.100 m langa meginflugbraut eða lengri. Um er að ræða óbreytt ákvæði 9. tölul. 1. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.06 er kveðið á um flugvelli með styttri en 2.100 m langa meginflugbraut. Um er að ræða óbreytt ákvæði b-liðar 10. tölul. 2. viðauka laganna og er gerð tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk B.

Í lið 10.07 er kveðið á um alla stofnvegi í þéttbýli og dreifbýli. Um er að ræða breytingu á núverandi ákvæði i-liðar 10. tölul. 1. viðauka en þar er kveðið á um matsskyldu stofnbrauta í þéttbýli. Í fyrsta lagi er lagt til að heitið stofnvegur verði tekið upp í stað stofnbrautar þar sem í vegalögum nr. 80/2007 er ekki að finna skilgreiningu á stofnbrautum en stofnvegir eru þar skilgreindir. Í skilgreiningunni kemur m.a. fram að til stofnvega teljist vegir sem tengi saman byggðir landsins og til stofnvega teljist einnig umferðarmestu vegir sem tengi saman sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu. Þannig er með stofnvegum m.a. átt við vegi með þremur akreinum eða fleiri og/eða gerð mislægra vegamóta. Í öðru lagi er bent á í athugasemdum ESA að skv. núverandi ákvæðum laganna sé lagning styttri vega utan þéttbýlis en 10 km, sbr. tölul. 10.08 hér að aftan, sem eru hraðbrautir (e. motorways or expressways), sé ekki matsskyld eða tilkynningaskyld framkvæmd. Litið er svo á að a.m.k. þriggja akreina vegur með eða án mislægra vegamóta komist næst því að vera motorways or expressways þó víða erlendis sé ljóst að slíkar hraðbrautir séu margra akreina og oft á mörgum hæðum. Með ofangreindri tillögu er ljóst að auk stofnvega í þéttbýli, sbr. nógildandi lagaákvæði, falla stofnvegir í dreifbýli undir flokk A óháð lengd þeirra enda talið eðlilegt þar sem um mikil mannvirki er að ræða.

Í lið 10.08 er kveðið á um nýja vegi utan þéttbýlis sem eru 10 km eða lengri. Enduruppbyggingu vega utan þéttbýlis þar sem samarlögd nýlagning utan eldra vegsvæðis er a.m.k. 10 km að lengd. Um er að ræða breytingu á nógildandi ii-lið 10. tölul. 1. viðauka laganna en rétt þykir að skerpa á orðalagi ákvæðisins og setja skýrari viðmið um beitingu þess. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.09 er kveðið á um að tengibrautir í þéttbýli. Allir nýir vegir utan þéttbýlis á verndarsvæðum og á svæðum sem eru á náttúruminjasrá. Enduruppbygging vega utan þéttbýlis á verndarsvæðum sé tilkynningaskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði c-liðar 10. gr. 2. viðauka laganna. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.10 er kveðið á um að allir nýir vegir og endurbygging vega sem ekki falla undir flokk A samkvæmt tölul. 10.07 og 10.08 eða flokk B samkvæmt tölul. 10.09 séu tilkynningaskyld framkvæmd. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 10.11 er kveðið á um að hafnir (viðskiptahafnir, skipgengar vatnaleiðir og innhafnir) sem skip stærri en 1.350 tonn geti siglt um sé matsskyld framkvæmd. Um er að ræða óbreytt ákvæði nógildandi 11. tölul. 1. viðauka laganna. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.12 er kveðið á um viðlegubryggjur (að undanskildum ferjulægjum) sem tengdar eru við land er eru utan hafna, þar sem skip stærri en 1.350 tonn geta lagst að til losunar og lestunar. Um nýmæli er að ræða. Í athugasemdum ESA var gerð athugasemd við að undir viðauka I væri ekki að finna slíkar bryggjur og rétt þykir að bæta úr því þar sem 8(b) töluliður 1. viðauka tilskipunarinnar kveður á um slíkt. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.13 er kveðið á um hafnir og viðlegubryggjur utan þéttbýlis á verndarsvæðum. Um er að ræða breytt ákvæði frá nógildandi ákvæði 4. másl. c-liðar 10. tölul. 2. viðauka. Rétt þykir að ákvæðið nái einnig yfir viðlegubryggjur utan þéttbýlis á verndarsvæðum til samræmis við ákvæði liðar 10.12. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.14 er kveðið á um aðrar hafnir og skiplægi en tilgreint er í flokki A samkvæmt tölulið 10.12 og flokki B samkvæmt tölulið 10.13. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 10.15 er kveðið á um að byggingarframkvæmdir við skipgengar vatnaleiðir og gerð skipaskurða og fráveituskurða. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá nógildandi d-lið 10. tölul. 2. viðauka. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.16 er kveðið á um stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfarvegi til að hemja og/eða miðla vatni þar sem 3 km² lands eða meira fara undir vatn eða rúmtak vatns er meira en 10 milljónir m³. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá 17. tölul. 1. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.17 er kveðið á um stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfarvegi til að hemja og/eða miðla vatni á verndarsvæðum, utan þeirra framkvæmda sem tilgreindar eru í flokki A samkvæmt tölulið 10.16. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá e-lið 10. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.18 er kveðið á um stíflur og önnur mannvirki eða breytingar á árfarvegi til að hemja og/eða miðla vatni á verndarsvæðum, utan þeirra sem tilgreind eru í flokki A samkvæmt tölulið 10.16 og flokki B samkvæmt tölulið 10.17. Um nýmæli er að ræða sem eru tilkomin vegna athugasemda ESA sem lagt er til að falli undir framkvæmdaflokk C.

Í lið 10.19 er kveðið á um lagningu járnbrauta um langar vegalengdir. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá 8. tölul. 1. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.20 er kveðið á um járnbrautir, sporvagnar, lestir í lofti og neðan jarðar, svifbrautir og ámóta brautir af sérstakri gerð sem notaðar eru eingöngu eða aðallega til fólksflutninga. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá f-lið 10. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.21 er kveðið á um vatnsleiðslur utan þéttbýlis 10 km eða lengri og grafnar niður. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá h-lið 10. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.22 er kveðið á um lagningu allt að 10 km vatnsleiðslna. Um nýmæli er að ræða sem er tilkomin vegna athugasemda ESA og lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 10.23 er kveðið á um mannvirki til að verjast rofi á strandlengjum á verndarsvæðum og svæðum á náttúruminjaskrá t.d. með stíflugörðum, brimbrjótum, hafnargörðum og öðrum varnarmannvirkjum gegn ágangi sjávar. Landfyllingar þar sem áætluð uppfylling er 5 ha eða stærri. Undanskilið er viðhald og endurbygging framangreindra mannvirkja. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá i-lið 10. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.24 er kveðið á um mannvirki til að verjast rofi á strandlengjum utan verndarsvæða eða svæða utan náttúruminjaskrár, t.d. með stíflugörðum, brimbrjótum, hafnargörðum og öðrum

varnarmannvirkjum gegn ágangi sjávar. Landfyllingar þar sem áætluð uppfylling er allt að 5 ha. Undanskilið er viðhald og endurbygging framangreindra mannvirkja. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og lagt er til að framkvæmdin falli undir flokk C.

Í lið 10.25 er kveðið á um vinnslu grunnvatns eða íveitu vatns í grunnvatn með 300 l/sek meðalrennsli eða meira á ári. Um er að ræða breytingu á orðalagi ákvæðis 13. tölul. 1. viðauka laganna. Í athugasemdum ESA segir að ákvæði nógildandi laga nái ekki yfir það sem tilskipunin kveður á um. Í tilskipun 85/337/EEC er kveðið á um það sem nefnt er á ensku „artificial groundwater recharge schemes” en „groundwater recharge” hefur verið þýtt sem grunnvatni eða vatni „veitt á“ sem þykir óljós þýðing. Talið er að í tilskipuninni sé átt við vinnslu grunnvatns eða íveitu í grunnvatnsforða, t.d. með niðurdælingu vatns í lek jarðlög. Einnig er það talið eðlilegra, í samræmi við almenna hugtakanotkun hérlendis, að nota heldur l/sek sem viðmið í stað rúmmetra. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.26 er kveðið á um vinnslu grunnvatns eða íveitu vatns í grunnvatn með allt að 300 l/s meðalrennsli á ári. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 10.27 er kveðið á um mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita meira en 1000 l/sek af vatni á milli vatnasviða. Flutningur á drykkjarvatni í leiðslum er undanskilinn. Um er að ræða breytingu á 14. tölul. 1. viðauka laganna. Talið er að um ranga þýðingu sé að ræða á orðalagi tilskipunar ESB. Lind er heiti á náttúruyfyrirbæri þar sem grunnvatn kemur fram á yfirborði. Lind sem slík verður ekki flutt á milli vatnasvæða/vatnasviða heldur vatnið sem úr henni kemur. Vatnasvæði er t.d. Arnarvatnsheiði en þar eru mörg vatnasvið sem vatn fellur af til norðurs eða suðurs. Vatnasvið er svæði, sem vatn rennur frá til eins óss við sjó, stöðuvatns eða fallvatns. Talið er réttar að tala um vatnasvið í skilningi ákvæðisins, enda er hugtakið vatnasvæði frekar notað yfir landsvæði, t.d. Arnarvatnsheiði. Að sama skapi er talið eðlilegra að miða við l/sek í stað m³ á ársgrundvelli. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 10.28 er kveðið á um mannvirkjagerð þegar fyrirhugað er að veita allt að 1000 l/sek af vatni á milli vatnasviða. Flutningur á drykkjarvatni í leiðslum er undanskilinn. Um nýmæli er að ræða og lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

11. kafli Aðrar framkvæmdir.

Í lið 11.01 er fjallað um kappaksturs- og reynsluakstursbrautir fyrir vélknúin ökutæki á svæðum sem skilgreind eru sem slík í skipulagi. Um er að ræða breytingu á nógildandi a-lið 11. tölul. 2. viðauka laganna. Fram að þessu hefur túlkun á varanlegum kappakstursbrautir verið sú að þær sem lagðar hafa verið malbiki séu varanlegar kappakstursbrautir sbr. úrskurð umhverfissráðuneytisins frá 23. febrúar 2009 mál nr. 08060035. Við nánari skoðun þykir rétt að hverfa frá þeirri túlkun. Gerðar hafa verið varanlegar akstursbrautir sem taka yfir stór svæði, fela í sér mikla landmótun og hafa varanleg áhrif á ásýnd, gróður, jarðmyndanir. Þá er ljóst að vélknúin ökutæki geta valdið hávaða, haft áhrif á andrúmsloft og skapað hættu á mengun jarðvegs/vatns. Litlu virðist þar breyta um hvort um er að ræða malbikaðar brautir eður ei. Rétt þykir því að fella hugtakið „Varanleg“ úr ákvæðinu og miða varanleika brauta við að þær séu á staðfestri skipulagsáætlun. Þá heyrir ekki undir ákvæðið brautir sem lagðar eru tímabundið vegna einstakra keppna eða viðburða. Með þessari tillögu er byggt á því að í skipulagsáætlun er mörkuð stefna um tiltekna landnotkun til ákveðins tíma óháð þeirri hugsanlegu mannvirkjagerð, landmótun eða starfsemi sem fram fer á viðkomandi svæði. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.02 er fjallað um förgunarstöðvar þar sem spilliefni eru brennd, meðhöndluð með efnum eða urðuð. Aðrar förgunarstöðvar úrgangs sem meðhöndla meira en 500 tonn af úrgangi á

ári. Um er að ræða óbreytt ákvæði 12. tölul. 1. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk A.

Í lið 11.03 er fjallað um förgunarstöðvar þar sem úrgangur er brenndur, meðhöndlaður með efnum eða urðaður og ekki eru tilgreindar í flokki A. Um er að ræða breytingu á orðalagi nógildandi b-lið 11. tölul. 2. viðauka laga þar sem bætt er við að um sé að ræða framkvæmdir sem ekki eru tilgreindar í flokki A og fjallað er um í lið 11.02. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.04 er fjallað um skólphreinsivirki með afkastagetu sem svarar til 50.000 persónueininga eða meira. Um er að ræða óbreytt ákvæði 15. tölul. 1. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk A.

Í lið 11.05 er fjallað um skólphreinsivirki (að undanskildum þeim sem tilgreindar eru í flokki A) á verndarsvæðum og svæðum á náttúruminjaskrá. Um er að ræða breytingu á orðalagi nógildandi c-lið 11. tölul. 2. viðauka laga þar sem bætt er við að um sé að ræða framkvæmdir sem ekki eru tilgreindar í flokki A og fjallað er um í lið 11.04. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.06 er fjallað um skólphreinsivirki utan verndarsvæða og svæða á náttúruminjaskrá. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 11.07 er kveðið á um förgunarstöðvar fyrir seyru á verndarsvæðum. Um er að ræða óbreytt ákvæði d- liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.08 er kveðið á um förgunarstöðvar fyrir seyru utan verndarsvæða. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 11.09 er fjallað um geymslu brotajárns, þar með talda bíla, sem eru að magni 1.500 tonn á ári eða meira. Um er að ræða óbreytt ákvæði e- liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.10 er fjallað um geymslu brotajárns, þar með talda bíla, sem eru að magni allt að 1.500 tonn á ári. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er gerð tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 11.11 er fjallað um prófunarstaði fyrir vélar, hverfla eða hvarfrými. Um er að ræða óbreytt ákvæði f - liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.12 er fjallað um stöðvar sem framleiða manngerðar steinefnatrefjar. Um er að ræða óbreytt ákvæði g - liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.13 er fjallað um stöðvar til að endurvinna sprengiefni eða eyða því. Um er að ræða óbreytt ákvæði h - liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.14 er fjallað um stöðvar til förgunar sláturúrgangs. Um er að ræða óbreytt ákvæði i – liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.15 er fjallað um endurvinnslustöðvar. Um er að ræða óbreytt ákvæði j– liðar 11. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

Í lið 11.16 er fjallað um varnargarða til varnar ofanflóðum í þéttbýli. Um er að ræða breytingu á orðalagi nógildandi k-liðar 11. tölul. 2. viðauka laga þar sem í stað snjóflóðavarnargarða segir varnargarðar. Skv. 1. gr. laga um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum nr. 49/1997 eru ofanflóð samheiti fyrir snjóflóð og skriðuföll. Æskilegt er talið að

skýrt sé að varnargarðar vegna hvoru tveggja heyri undir lög um mat á umhverfisáhrifum. Lagt er til að framkvæmd þessi falli í flokk B.

12. kafli Ferðalög og tómstundir.

Í lið 12.01 er fjallað um skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar og tengdar framkvæmdir á skíðasvæðum á verndarsvæðum og jökklum. Um breytingu er að ræða á á orðalagi ákvæðis a-liðar 12. tölul. 2. viðauka nágildandi laga þar sem gildissvið ákvæðisins er víkkað nokkuð út. Er við ákvæðið bætt „og tengdar framkvæmdir“ (e. associated developments) og er breyting sú í samræmi við 12(a) í 2. viðauka tilskipunar 85/337/EEC. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 12.02 er fjallað um skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar á skíðasvæðum og tengdar framkvæmdir utan verndarsvæða og jökla. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 12.03 er fjallað um smábátahafnir sem hafa 150 bátalægi eða fleiri. Um er að ræða óbreytt ákvæði b-liðar 12. tölul. 2. viðauka nágildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 12.04 er fjallað um smábátahafnir með allt að 150 bátalægi. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 12.05 er fjallað um orlofsþorp, hótél og tengdar framkvæmdir utan þéttbýlis. Í 12(c) 2. viðauka tilskipunar 85/337/EEC segir á ensku „Holiday villages and hotel complexes outside urban areas and associated developments“. Í nágildandi lögum er þessu ákvæði tilskipunarinnar skipt upp í tvo aðskilda liði. Í c-lið 12. tölul. 2. viðauka er kveðið á um þjónustumiðstöðvar fyrir ferðamenn utan þéttbýlis á verndarsvæðum á láglandi. Í d-lið 12. tölul. 2. viðauka laganna er kveðið á um þjónustumiðstöðvar fyrir ferðamenn á hálendi. Er Íslensku ákvæðin ólík texta tilskipunarinnar og tekur ekki á þeim framkvæmdum sem tilskipunin nefnir. Hér er því lagt til að c og d – liðir 12. tölul. verði sameinaðir í einn lið með beinni þýðingu á texta tilskipunarinnar. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 12.06 er fjallað um varanleg tjaldsvæði og hjólhýsasvæði sem eru 10 ha eða stærri. Um er að ræða óbreytt ákvæði e-liðar 12. tölul. 2. viðauka nágildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 12.07 er fjallað um varanleg tjaldsvæði og hjólhýsasvæði allt 10 ha. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 12.08 er fjallað um skemmtigarða sem ná yfir a.m.k. 2 ha. svæði. Um er að ræða óbreytt ákvæði f-liðar 12. tölul. 2. viðauka nágildandi laga. Lagt er til að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Í lið 12.09 er fjallað um skemmtigarða sem ná yfir allt að 2 ha svæði. Um nýmæli er að ræða sem tilkomin eru vegna athugasemda ESA og er lagt til að framkvæmd þessi falli undir flokk C.

Í lið 12.10 er fjallað um golfvelli. Um nýmæli er að ræða en rétt þykir að taka golfvelli upp í lög um mat á umhverfisáhrifum. Í tilskipun 85/337/EEC er ekki að finna ákvæði um golfvelli og er það sett í hendur aðildarríkja að ákveða hvort að golfvellir eigi að falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum. Víða í aðildarríkjum EES samningsins falla golfvellir undir lög um mat á umhverfisáhrifum m.a. í Noregi. Undanfarin ár hefur orðið gífurleg aukning á uppbyggingu golfvalla hérlendis með miklum umhverfisáhrifum enda er oft óraskað land nýtt undir slíkar framkvæmdir. Einnig geta golfvellir haft önnur umhverfisáhrif svo sem vegna áburðargjafar og vökvunar og haft í för með sér aukið álag á ýmis grunnvirki eins og veitur og

umferðarmannvirki. Hér er því lagt til að golfvelli falli undir flokk B þar sem talið er að þeir geti haft sambærileg áhrif og aðrar framkvæmdir sem taldar eru upp í þessum kafla þ.e. ferðalög og tómstundir.

13. kafli Breytingar og viðbætur við framkvæmdir.

Í lið 13.01 er kveðið á um allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem tilgreindar eru í flokki A þegar breytingin eða viðbótin sjálf fer yfir þau viðmið sem flokkur A setur. Um nýmæli er að ræða sem finna má í 22. tölul. 1. viðauka tilskipunar 85/337/EEC eins og henni var breytt með tilskipun 2003/35/EC. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk A.

Í lið 13.02 er kveðið á um allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir skv. flokki A og flokki B sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif. Um er að ræða breytingu á orðalagi a-liðar 13. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Gerð er tillaga um að skipta ákvæðinu upp þannig að framkvæmdir skv. flokki A og flokki B sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif falli undir flokk B en framkvæmdir skv. flokki C sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif falli undir flokk C og kveðið er á um í lið 13.03.

Í lið 13.03 Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem eru í flokki C sem hafa þegar verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif. Gerð er tillaga um að framkvæmdin falli undir flokk C sbr. athugasemd með lið 13.02.

Í lið 13.04 er kveðið á um framkvæmdir skv. flokki A sem ráðist er í eingöngu eða aðallega til að þróa og prófa nýjar aðferðir eða vörur en eru ekki notaðar lengur en tvö ár. Um er að ræða óbreytt ákvæði frá b- lið 13. tölul. 2. viðauka nógildandi laga. Gerð er tillaga um að framkvæmd þessi falli undir flokk B.

Um 10. gr.

Í 10. gr. er kveðið á um að í fyrirsögn 3. viðauka standi 2. viðauki. Lagt er til í frumvarpi þessu að viðaukum laganna verði fækkað úr þremur í tvo og þar með mun 3. viðauki laganna breytast í 2. viðauka laganna.

Um 11. gr.

Í 11. gr. eru lagðar til tvær breytingar á iii lið 2. tölul. 3. viðauka laganna, sem verður 2. viðauki laganna. Við ákvörðun um matsskyldu framkvæmda ber að líta til þess hvort að tilkynnt framkvæmd samkvæmt 6. gr. laganna falli undir þau viðmið sem tiltekin eru í nógildandi 3. viðauka laganna. Eitt af þeim viðmiðum sem tiltekin eru er staðsetning framkvæmdar og þar á meðal hvort að framkvæmdin sé á verndarsvæði. Þykir skilgreining verndarsvæðis ekki vera nægjanlega skýr né uppfylla stefnumörkun íslenskra stjórnvalda um sjálfbæra þróun og þykir ástæða til að bæta þar úr.

Við a-lið bætist eftirfarandi: þar á meðal svæði á náttúruminjaskrá, náttúruverndaráætlun, og náttúruvirkibærir sem falla undir ákvæði 37. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999. Einnig landsvæði í verndarflokki verndar- og orkunýtingaráætlunar samkvæmt lögum nr. 48/2011. Er breyting þessi í samræmi við frumvarp til laga um breytingar á lögum um náttúruvernd nr. 44/1999 sem lagt verður fram á Alþingi á núverandi þingi og nýsamþykkt lög um verndar- og orkunýtingaráætlun.

Lagt er til að við e-lið bætist friðaðar og friðlýstar tegundir ásamt ábyrgðartegundum. Í stefnumörkun stjórnvalda til sjálfbærrar þróunar árin 2010-2013 sem ber yfirskriftina „Velferð til

fram tíðar“ er það sett sem markmið að leiðbeiningareglur samningsins um líffræðilega fjölbreytni um hvernig fjalla skal um líffræðilega fjölbreytni við mat á umhverfisáhrifum verði hafðar til hliðsjónar við mat á umhverfisáhrifum. Í ljósi þess þykir ekki fullnægjandi að við ákvörðun um matsskyldu sé aðeins horft til þeirra svæða sem njóta verndar samkvæmt Bernarsamningnum og þeirra tegunda válista sem gefnir hafa verið út til að uppfylla skyldur Íslands samkvæmt honum. Nauðsynlegt er talið að einnig verði horft til friðaðra og friðlýstra tegunda ásamt ábyrgðartegundum við ákvörðun um matsskyldu og með því að bæta við áðurgreindu ákvæði er komið til móts við þau sjónarmið.

Um 12. gr.

Greinin þarfnast ekki frekari skýringar.